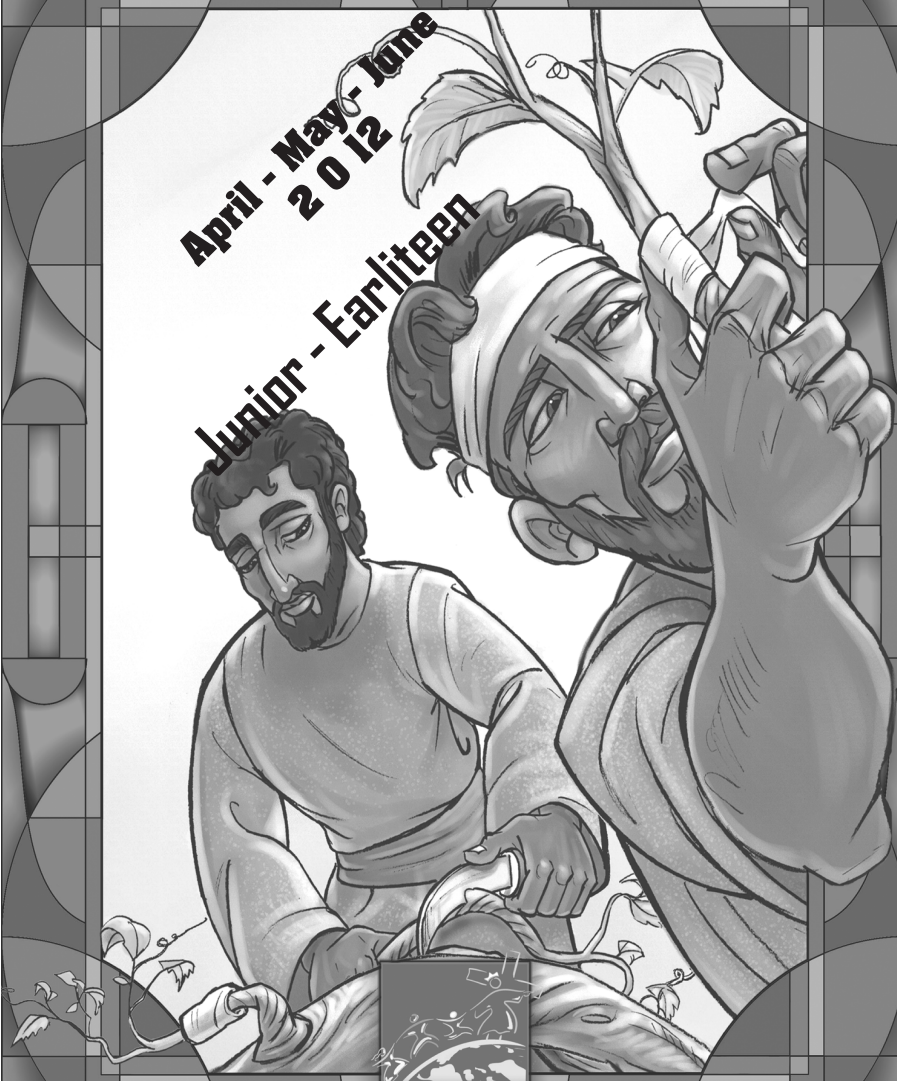

**April - May - June
2012**

Junior - Earliteen

Powerpoints

(IISN 0748-6928). Vol. 73, No. 2.

Year A, Second Quarter

A Sabbath School Bible Study Guide for Juniors/Teens Gracelink
Sabbath School Curriculum

EDITOR	<i>KATHLEEN BEAGLES</i>
ASSISTANT TO EDITOR	<i>VIKKI MONTGOMERY</i>
EDITORIAL SECRETARY	<i>DANIELLA VOLF</i>
GRACELINK CURRICULUM COORDINATOR	<i>PATRICIA HABADA</i>
WORLD SABBATH SCHOOL DIRECTOR	<i>JONATHAN KUNTARAF</i>
GENERAL CONFERENCE ADVISER	<i>EUGENE HSU</i>
CONSULTING EDITOR	<i>ANGEL M. RODRIGUEZ</i>
ART DIRECTION	<i>REGER SMITH, JR.</i>
DESIGNER	<i>MADelyn GATZ</i>
DESKTOP TECHNICIAN	<i>SHIRLEY M. BOLIVAR</i>
SUBSCRIBER SERVICES	<i>STEVE HANSON</i>
ILLUSTRATIONS	<i>JUSTINÈN CREATIVE GROUP</i>

A Publication of Sabbath School/Personal Ministries Department,
General Conference of Seventh-day Adventists, 12501 Old
Columbia Pike, Silver Spring, MD 20904-6600, USA.

ZĪRLAI THUPUI

RAUNGBAULIA-Pathian hmangaihna midangte kan temtir.

1. Sumenkawltu Pathumte
2. Chhiahhlawh- Hotu
3. Thing Chunga Hmangaihna
4. Minung Kalvel

CHIBABŪWA-Pathian hmangaihna chungah kan lawm.

5. Jerusalem Lama Zin
6. Biak In Sain
7. Pathian Mîte Tichakin
8. Chatuan Ngaihdam

UANTLĀG-Inṭhiannaah Pathian hmangaihna târlangin.

9. Chutak Chu Ka Ngen Che U
10. Galilee-a Zanlai Ṭhian
11. Mîte Hmuh Loh Lalram
12. Lalram Thurûk Dangte

KHAUNGAHNA CHECHHUAK-Isua nêen kan inṭhian.

13. Inkûngkaihna

Zirlaibu Chungchang...

Pathian Khawngaihna: Khawngaihna tih thu hi, kan phu hauh lo chung Pathian min hmangaih avanga kan tana a chêtna sawina a ni.

- Amah Pathian ngeiin kan ai A aw. Khawngaihna hi Pathianin min hmangaih em vanga kan soal thawi nana Isua Krista min pekna a ni.
- Pathian chu kan tana champion, hnehna min chantirtu a ni. Khawngaihna chu Pathian hmangaihna, chu inthawina chu pawm mai turin minchawkthotu a ni.
- Pathianin kan thinlung min hneh tumin bang loin min umzui zel. Khawngaihna chu Pathian hmangaihna, Amah fak leh chibaibûk tura min tihphurtu a ni.
- Khawngaihna chu Pathian hmangaihna, Aman min endan anga midangte hmangaih leh zahthiamna nêna en tura chakna leh finna min petu chu a ni.

Chibaibûkna: Pathian hmangaihna ropui tak kan chhanletna

- Pathian Inah Amah zahna kan lantir thîn.
- Kan chibaibûkna laipuah Isua kan neih thîn.
- Pathian chubaibuknaah phur takin chanvo kan la thîn.
- Kan awmna apiangah thlarauin (thinlung takin) Pathian chibai kan buk thîn.

Kohhran Chhûngkua: Kan inzahthiam tlang theuh.

- Midangten engtin pawh min ti se, zahawm leh mi hma-khawngai thei tak kan ni thei tho a ni.
- Dik leh rinawm takin kan inên tlang thei theuh ang.
- Inhârlak/Indîpdal kan chîng lo theuh ang.

Khawngaihna Chechhuak: Ngaidamna pawmin. Mahni leh midangte pawh ngaihdam dan kan zir zel.

SUM ENKAWLTU PATHUMTE

CHÂNGVAWN: “A pu chuan a hnênah, ‘Bawih ða leh rinawm, i ti ða e; tlêmtê chungah i rinawm a, tamtak chungah Ka awmtîr ang che; hawh teh, i pu lâwmna hi ðâwmpui teh!’ a ti a” (*Matthaia 25:21, NIV*).

Bible Châng: Matthaia 25:14-28; Luka 19:11-27.

Zirlai Tum: He zirlai aţang hian zirlaite chuan:

- A rawngbawlna atan hman tura talent chher puitling turin Pathianin A duh tih hria a,
- An talent hmuhchhuah a, chherpuitlin leh hman duhna neiin,
- Midangte hnêna Pathian hmangaihna puandarh nân an hmang ang.

Chakna Thu: *Midangte hnêna Pathian hmangaihna puandarh nân kan talent-te kan hmang thei.*

Zirlaite Pual: *Thil tak takah mi ’n an ringngamin an thil hlute an kawltîr ngam che em le? I kawlin engtinngê i tih ðhin? I tihdan hmangah chuan a petu che a hlim em le?*

Kan tunlai hunah hian Isuan talent tehkhinthu kha sawi leh dawn ni ta se, hetiang deuh hian A sawi maithei e:

Sumdawng hausa pakhat chu chawlh hmangin a zin chhuak dawn a. A sumdawwna enkawltu lu pathumte chu a'n ko khawm a. A thutpahin cheque (cheque, bank-a pawisa lâkchhuah theihna) pathum a'n phawrh a. A hote pathum pawh chu thuh turin a'n mitmei a.

“Hei ka zin chhuak hrih dawn a, ka zin hlana in lo hman turin hei cheque hi la kawltir theuh dawn che u a, ka thango hlanin hlawk takin in lo hmang dawn nia,” tiin a chah a.

Pakhat hnênah chuan Rs 230,000, pakhat dang hnênah Rs 92,000; a pathumna hnênah Rs 46,000 vel hu ang theuh chu a'n pe a. Tichuan a kaltir leh ta hlawm a.

A dawng tamber chu thawk turin a chhuak ta nghal mai a. Sumdawng company thar dinin, an thilsiamna tur hmanruate a lei thuai thuai a, bul a tan ta nghal mai a ni. Thahnemngai taka a beihna zarah hlawkna Rs 250,000 dang a va dek chhuak ta mai a ni.

A pahnihna chuan a pawisa dawn chu sumdawngtu lian dang hnênah pung awmin a dah ve thung a. Ani pawh chuan kar lohah a sum dawn Rs 46,000 let hnih chu a hmu ve leh ta mai bawk a.

A pathumna chuan a cheque chu a'n en vung vung a, lehkhapah khung thain, hmun him tawkah a dahtha ta vat a, a pu lo hawn leh thleng chuan a dah ta veng veng mai a ni.

A neitupa zin a lo hawn chuan, a hnathawktute chu a ko khawm a. An lo kal kawm chuan, thuh turin a ti a. “Hei ka vat thang rei ta phian a, ka thil kawltir che u kha enge in lo anpui in report ngaihthlak a va chakawm ve,” a ti a.

Sumenkawltu pakhatna hnênah chuan, “Engtinngae ka sum kawltir che kha I lo tih min han hrih teh khai,” a ti a.

“Ka pu, sumdawwna hlawk angreng tak tura ka ngaih pakhat ka hmu hlahu mai a. Tichuan hmanrua leh chakkhaite ka lei

nghal a, tichuan i sum mi kawltir khan sumdawonna bul ka tan ta a. I sum mi kawltir ang zat kha ka lo dekchhuak a sin! Tunah hian i mi kawltir leh ka lo dehchhuah belh-khawm Rs 460,000 chu company account-ah ka lo dahtha a, hei a

receipt hi kawl rawh,” a ti a.

“I va titha kher ve!” ti a hlim taka nui var var chung chuan, “Hotu pahnihnaah ka kaisantir nghâl a che. Naktuk atangin chu dinhmun chi luah nghal ang. Remchangah lawmna pawh kan la siam dawn nia,” tiin phur takin a hrilh sauh sauh a.

Sumenkawltu pahnihna hnênah chuan, “Nang khan Rs 92,000 kha i kawla, enge i an ve le?” a ti a.

Ani chuan cheque a’n pêk pah chuan, “Ka pu, sumdawonna hmunpui lamah ka lo che ve thung a, hei Rs 92,000 dang ka lo dekchhuak ve a sin! Min kawltir nêh chuan Rs 184,000 lak theihna tur cheque i hming ngeiin ka lo ziahtir diam a,” a ti a.

A neitupa chu hlim takin a nui leh var var mai a. “In tithiam thin hle mai. Cheque chu ka account-ah kan khung dawn nia. Nang pawh vice president pakhatat chuan ka kaisantir dawn che nia! Nangni pahnih hian zanin tlaiah ka inah zanriah min rawn kilpui ang che u aw? Fing leh remhré taka in tih hi kan lawm tlang dawn nia,” a ti a.

“Khai le,” tih pah chuan sumkawltu pathumna lam chu a’n hawi a, “I hnênah khan Rs 46,000 kha ka dah a, engtin nge i lo tih ve le?” tiin a’n zawt a.

Ani chuan chapo hmai-uang deuh tak hian, “Ka pu, fng vak lova hman chu min duhsak vak lovang tih chu ka hre sa deuh mai a. I sum kha hmun hima dah thain ka hria a, chutiang chuan ka ti ta a ni. A him leh zual deuh nan tiin i thangbo chhng khan ka lo vengin ka lo vil deuh reng a. Hetianga him leh kim taka ka hlan lêt leh thei che hi ka lawm kawp mai,” tih pahin sum neitu hnênah chuan a’ n hlan a.

A neitu chuan vîn angreng tak hian, “Engtin â ni tih a?” tih pah chuan a lo ding chhuak a, a thutphahte chu a nawr kiang nghal duak duak a.

Sumkawltu chuan mangang leh chi-ai tak chung chuan, “Kakasawi, ka dahtha. Tichuan ka....” tiin sawi tura lawi a hre ta lo.

A neitu chuan sumkawltu cheque chu a phihthlâksak dâwrh a, thinrim hmaisen teuh chung chuan, “Pung engmah pawh a awm lova maw? Nangman i thiam dan danin i sumdawnpui ang a, a nih loh pawhin bank-ah lo dah lang, tichuan a pung nên tal ka hmu tur a lawm! Ka ringngam ta hlek lo mai che. Thlawk bo rawh! I thil chan tak pawh kha ngaihtuah zui teh,”

a ti a.

A

neitupa
chuan
secretary
chu a’ n ko
nghal a,
sumkawltu
pathumna
chu hnûk
chhuak turin
security han
ko nghal
teh,” a ti a.

A rang a rangin security officer a lo lang nghâl a, sumkawltu pathumna chu an hnûk chhuak nghâl dâwr dâwr a.

A thawmhnaw leh incheinata chu a'n inti tha leh sawk sawk a, chutah a sumenkawltu pakhatna hnêna, “Nangin a hman tangkai dan chu i hre zawk ang,” tih pahin Rs 46,000 chu a pêk belh a.

A neitupa ang khan, Pathianin thiamna leh theihna min pe theuh a, chungte chu chher puitling a, kan hman that theih ang bera hmang tur kan ni. Chutianga kan tih chuan Pathian pawh A lawm a. Kan talent-te kan chher puitlin chuan Pathianin min pêk belhchhah zel ang. Sumkawltute ang khan mawh-phurhna tha taka hlen vangin lawman kan la dawng dâwn. Kan talent-te kan hmanthat theih dan ber chu, midangte hnêna Pathian hmangaihna temtîr hi a ni.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 1-na ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak nghal la, chângvawn thumal tinte hi lehkhah tehmah ziaik kai la, chawhpawlhin, a thu indawt dik takin rem leh thlap ang che. Tunkar chhung hian i theihnate Pathian tan dik taka i hman theihna tura tanpui tur chein A hnênah tawngtai ang che.

Thawhtanni: Talent tih thumal hrilhfiyahna hi lehkhah buah en la. Zaithiam te, lemchan thiam te, lemziah thiam leh thildangte pawh hi talent-an kan ngai theuh. Thumal hrilhfiyahna atang chuan eng thil dangte nge talent ni thei awm le? Pathianin A tana i hman tangkai theih tur thil hrang hrang A pek che chu ziaik chhuak la, eng chiah chu nge A pek che tih kawhhmuh tur chein ngen ang che.

Thawhlejni: *Matthaia 25:14-30* chhiar la. Heta a tu ber kha nge i inchan deuh le? I talent zinga a khawi ber chu nge in chhungkaw worship-naah i hmana ng ruahman lawk la, a nih loh leh, lo mamawhtu i ðiante emaw lainate emaw ðanpui nan hmang ang che. Midangte chu rawng i bawlsak theih nan Pathian hnênah finna dil ang che.

Nilaini: Heng talent tarlan leh a neitute hi han chuktuah rem teh le:

Petera	Thil huaihawt vel thiamna
Marthi	Mite in/hmun thara hruai
Mosia	Mite thlamuang taka siam
Josefa	Remna siam
Solomona	Fiahna hunah pawh rinawm
Estheri	Eirel lam thiam
Debori	Miten nuihzat mahse Pathian ruahmanna zui zel
Daniela	Finna hmangtu
Nova	Pathian hminga sipai hruaia hnehna chang

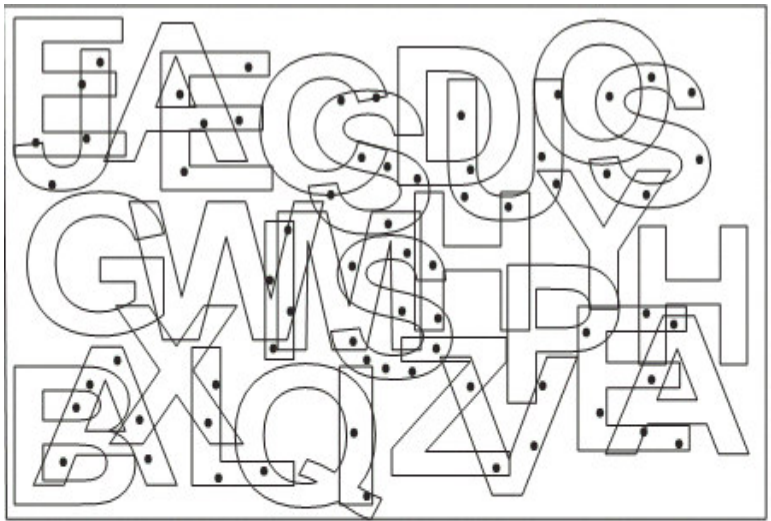
Ningani: Nangma talent kha enge niawm chu i ðiante, zirtirtute leh nu leh pate emaw sawipui teh. Tlâkchham riaute i nei em zawt bawk la. Thawhðannia mi kha tihbelh ngai a awm em? Pathianin talent leh mawhphurhna A pek duh che avangin A hnênah lawmthu sawi ang che.

Zirtawpni: Talent chi hrang hrang i ziah kha tihbelh leh lang, chung zinga pakhat chu chher puitlin atan thlang ang che. Chutaianga chherpuitlinna kawnga tihur panga emaw tal han ziak chhuak nghal teh. Chu talent chu Pathian ropuina atana hmang turin ðawngðaiin hlan ang che.

Puzzle 1-na

CHANCHIN ṬHA!

Kawhhmuhna: A hnuai hawrawp thaihna dumṭhet ṭhet awmna zel hi pencilin chhui fiah lang, enge a awmzia hriat tum la, i hriat loh leh hre-awm deuhte zawt ang che.

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

CHIAHHLAWH-HOTU

CHÂNGVAWN: “Kei in LALPA leh Zirtîrtu mahin in ke Ka sil chuan, nangni pawhin in ke insilsak tur a ni. In chungga Ka tih ang hian, nangni pawhin in tih vena turin Ka tihhmuh che u a ni si a,” (Johana 13:14, 15).

Bible Châng: Luka 22:7-13; Johana 13:1-17.

Zirlai Tum: He Zirlai aţang hian zirlaite chuan:

- Isuan rawngbawltu atan A ko a ni tih inhriain,
- Midangte rawngbawlsak duhna tak an nei ang a,
- Isua angin rawngbawlsakna remchang an zawng ang.

Chakna Thu: *Mite rawngbawlsaknain Pathian hmangaihna kan puang darh.*

Zirlaite Pual: *I hna thawh duh loh zawng tak mi'n an ti tawh em? A nih loh leh mi thawh duh loh zawng tak thawh i nei tawh em? I chungga duh chhe deuh riaute tan chutiang tihsak chu i duh a gem le? Isuan A lo ti tawh tlat mai!*

“Saw le! Isua sawi ang chiah kha a ni!” tiin Petera chuan a hrilh sap a.

Johana chuan, “Khawi maw?” tiin a zawt a.

Petera chuan, “Saw, basket zuartu bula saw. I hmu thei em? Tuibel a put saw!” a ti a.

“Aw le, ka hmu e,” tiin Johana chuan a chhang a. “Hawh, thuai thuai! Saw inah sawn a lut dâwn a niang,” tiin hmanhmawh takin zirtir pahnihte chuan an ûm zui nghal dawr dawr a. Va hmuh zui chu an harsat lem lo. A reng thuah, mipa engzatin nge tuibel pu reng reng? Chutianga tuichawi chu hmeichhe hna deuh a ni. Chu pa chu in mawi leh nuam awm takah a lut tih Petera chuan a hre mai a.

Khawpui chuanchung lama inte hi chu an mawi tlang vek a. Tun tlaia Johana nêan an pahniha Isuan A tir hlauh chu Petera a hlim hle mai. Kawngkaa a’n lut chiah chu chiang leh fiah takin Peterate chuan an hmu zui thei a.

Isuan A lo hrilh tawh ang chiah khan Peteran, “Zirtîrtu chuan ‘Ka zirtîrte nêna Kalhlen Kut chawhluï kan kilho theihna tur, mikhual pindan chu khawi nge ni?’ A ti” tiin a’n zawt nghal a.

Isuan A sawi ang thlap zelin in neitupa chuan pindan chungnung zau nuam tak, enkim peih sa diam hmunah chuan a hruai chhova. Pindan an luh chuan Petera chu a’n hawi vel vat vat a, Isua sawilawk ang chiah chiah kha a lo nih avangin a lawm hle mai. Hahdam taka an thut theihna turin thutthleng leh thutphahte chu an remfel zung zung a. A hmanhmawh deuh avangin Petera chuan in neitupa tuichawi leh maihunte chu a pal let remrum lo chauh a ni. An hman atan tuite kha in neitu khan a lo chawi a ni tihte a hre leh ta zel a. Tuah chuan eitur tih loh chu, engkim peih diam a ni ta.

Tichuan in neitupa chhiahhlawh chuan Kalhlen Kut zanriah tur chu arawn chawi lut a.

Chaw chu dawhkana chhawp chhuah lai chuan zirtîr dangte pawh an lo thleng zui ve nghal a. Chuta an lo luh khawm chuan an ðhutna tur hmun thu-ah an han inhnial deuh lek lek hlawm a. Isua lungngai taka lo lut hmel pawh chu an lo en chang lova. Lo en na se chuan, A rilru chu chulai hmun maiah chuan a awm lo tih an hrethiam ngei ang le. Juda chuan Isua bul hnai ber ðhutna chu a chuh nghal vat a.

An inhnialnate chu bangin, tunah chuan an ngawi ta deuh ðhap hlawm a. Isuan enge A sawi ang tih chu an mitmei ðhap a. An ngawi rei tlang ta hle mai! Tichuan le, Isua chu A thova, A kawrchung chu A hlip a, inhrûkna puan A kâwnghah A veng a. A hma lawka Peteran a lo pal thawi thuak thuak, zirtir dangte pawhin an ngaihthah luih tlat, maihun chu A la a. Judah hma takah chuan ðhingðhiin, a ke chu A silsak chu A ðhulh chuang lo.

Juda ngaihndan chu a ni chiah lo, mahse engmah chu a sawi chhuak ta bik lo. Helai hmun an rawn pan hma lawka a awmdante kha chu a hmelah lang chhuak lo turah a ngai deuh a.

Zirtîr dangte pawh an lêm chuang lo. Isuan hmatiamin zirtirte ke chu hmangaih taka silsakin, A hru nghal zel a. Petera hnên A lo thlen chuan, Isua chu lo nam kian tum niawm tak hian a phar chhuak a, “Nang meuh chuan ka ke I sil tur a ni lo!” tia a lo tawng chhuah chu thawm awmchhun chu a ni deuh mai.

Isuan Petera mit takah enin, “Peter, i ke Ka sil loh chuan, Ka lakah engmah chanvo i nei thei lovang,” A ti ta hmiah mai a.

“Chuti chu, Isu, ka pumin min sil law law rawh,” a ti leh ta thung a.

Isuan, “Peter, chutiang kher a ngai love. Baptisma i chang daih tawh a, ni tin i soal ngaidamna dil a, a thara i chan leh thîn hi a ngai mai zawk a ni,” tiin A hrilh a. Petera chu a thutna ngaiyah chuan tha takin a thu ta hle hle a, a hmel thuar deuh pawh chu hlim hmel put hram a tum ta bawk a. Isuan a hnukungberah Johana ke A silsak a. Zirtîrte zingah Johana khan Isua thiltih awmzia a manthiam ber a. Engmah pawh a sawi ve lo, mahse a hmela lawmna awm chu Isuan A hmuhsak tho a ni.

Chutiang Isuan zirtîrte ke A sil zawh chuan, A thutna ngaiyah A thu leh a, dawhkan chu A ’n melh kual deuh ruai a. “Nakina in la

tih ve zel turin Ka tihhmuh che u a nih hi. Kei hi in Zirtirtu Ka ni nain in ke Ka sil a. Nangni pawh in intihsak tawn thin tur a ni. I unaute rawngbawlsak thei lo tur khawpa thaah inngai hauh suh u. Chutianga in ngai a nih vaih chuan malsawmna chu in chhan a ni mai,” tiin A hrilh a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 2-na ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak nghal la. IN ram lema chhiahhlawhte mawhpurhna leh thiltih thinte chu puitling tu emaw zawt teh u. Midangte rawngbawlsaktu i nih theihna tur kawng kawhhmuh turin Pathian hnênah tawngtai ang che.

Thawtanni: Chângvawn hi chhiar la, lehkha pekh hlai vak lovah ziak chhawng lang, a pekh lehlamah mahni tawngkauchhehin ziak leh lang, vawiina i vawn ngei theih nan pai lang zir zel ang che. Tawngtaina thua hmang lang, i tana inhmeh turin a thu thenkhat hi her danglam hret ang che.

Thawhlehi: *Johana 13:1-5* chhiar la. Châng khatna hian Isuan “A hmangaihna thûkzia A hrilh” niawmin a sawi a, engtin nge ke silsakna khan A hmangaihna a tarlan le? Engati nge thilpek dang, tangka emaw, ransa emaw, silhfen emawte chu A pek zawk loh? I thian hnêna hmangaihna lantirna turin enge i tih ve le? Isuan mite rawngbawlsak dan entirna min pek manthiamna Pathian hnênah dil ang che.

Nilaini: *Johana 13:12-17* chhiar la. Kan entawn tur eng thildangte nge Isuan min kawhhmuh le? Chung thilte chu i theih ang ang ziak chhuak la, chang 14-na hi entawn deuh ang che. Entirnan: “Kei in LALPA leh zirtirtu mahin damlote Ka tihdam chuan, nangni pawhin damlote in tidam tur a ni.” Engang tihdamnaah nge i lo tangkai ve

theih ang le? Isua enfirna zui tura huaisenna dilin Pathian hnênah tawngtai ang che.

Ningani: Heng mi chi thumte tan hian tanpuitua (chhiahhlawh) i tan theih dan tur chu ziak chhuak ang che:

1. Thenawm _____

2. Zirlai-puite _____

3. Zirturtu emaw puitling dang pawh. _____

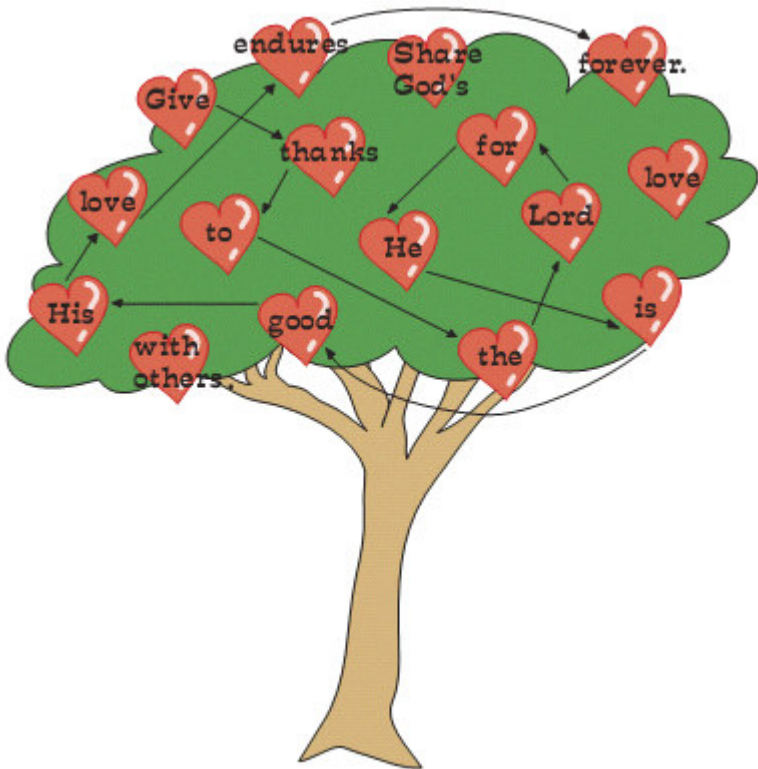
I rawngbawlsakten Pathian hmangaihna an hriatphah theih nan Pathian malsawmna dilin tawngtai ang che.

Zirtawpni: In chhungkaw bilah chhiahhlawh hna in inthawhsak theih dan tur hmang chu zanin zanriah eiho lain emaw, chhungkaw worshipnaah emaw i chhungte zawt ang che. Kar lo awm tur chhungin chutiang thil chu intihsak in duh tlang theuh em le? Isuan rawngbawlsakna thu A sawi zawhin, “Chutiang chu in tih chuan in eng a thawl ang,” A ti a, engtiang kawnga engthawl turin nge i ngaih le? Malsawmna A tiamsak che avangin Pathian hnênah lawmthu sawi ang che.

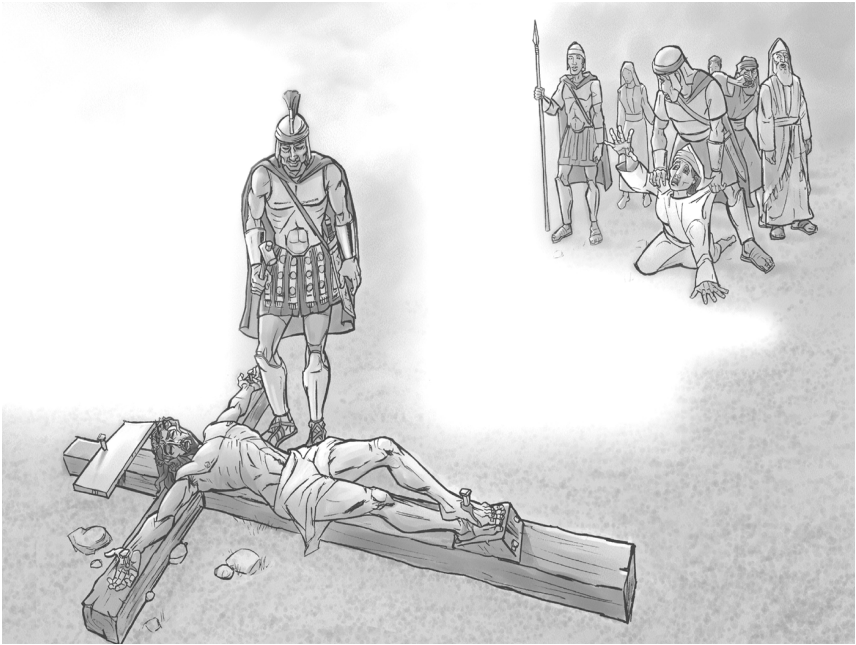
Puzzle 2-na

THLUNZAWMNA NEI LO

Kawhhmuhna: Thilung lem chuanna ‘Give’ tih aṅa ṅa a, ‘forever’ tiha tawp turin fei lem hi chhui fiah zui zel la. Kawhzawmtu nei lote pawh awmzenei turin remkawm la, eng thu nge hriat tum ang che.

THING CHUNGA HMANGAIHNA

CHÂNGVAWN: “He mi hi Pathian Fapa A ni ngei mai!”
(*Matthaia 27:54*).

Bible Châng: Matthaia 27 :27-66; Luka 23:26-49.

Zirlai Tum: He zirlai aţang hian zirlaite chuan:

- Midangte chu Pathian hmangaihna kan temtir thei tih hriain,
- Isua tih anga tih chakna tak an nei ang a,
- An thenawmte hnêna Isua chanchin hrilh an chakpah ang.

Chakna Thu: *Isua angina hmun tina mi zawng zawng hnênah Pathian hmangaihna kan puang thei.*

Zirlai Pual: *Natna eng emaw i tuar tawh em? Mahnia tawrh ngawt i duh zawk em ni kha? Chutiang natna i tawrh lai chuan midang hnên han thlen thei ta lang, enge i an ang le?*

Isua hnungzuitute chuan Pilata rorelna hmun rapthlak tak chu theihngihlh daih an duh hial a. He hmunah hian Isua chu vuak a ni a, sipaihote chuan diriam taka nuihza siam nana hmangin, mipuite lah chuan A hmaiahte chil an chhak khum thawt thawt a. Tunah lah chuan kros-a khenbeh tur a ni ta! Isua zuitu mipui tam tak, a thente phei chu A tihdamna changtute an ni a, chungte chuan A thil paltlang chu an hrethiam thei thlawt lo. Engmah dodalna nei hauh lovin A tuar miah miah mai si a ni.

A tawpah chuan le, Luruh Hmun, Golgotha tlang chip chu an thleng ta. A hnung zuitute chuan tlanga mi thahnem tak lo awm chu an hmu a. Tamtak hi chu A chanchin hnuhnung thleng hmuh tuma lo kalte an ni. Chungte chu mangang takin an auva, midangte erawh chuan an lo nuihsawh bawk a. Isua rual chuan suamhmang pahnih, thiamlohchantir tawhte chu an khenbehna tur kros-ah chuan an lo zalh bawk a.

Sipaihote chuan dimdawihna nei hauh lovin Isua kros chu an la a, tual charah chuan an han paih deuh thuai a, thing pahnih chu an han kilh khawm nawk nawk a, chutah chuan Ani pawh an nembet ve nghal a. Chutiang dimdawihna tel hauh lova an tihna lamah chuan A hling lukhum khum pawh chuan a chhun thuk zual sauh bawk a. A hmel pawisawi lo, ngui riai maiah chuan thisen chu a lo luang leh zawih zawih a. A silhfen chu an hlihsak a, saruakin an siam a ni ber mai. Mahse chuti chung chuan ngawi rengin A awm a, Rome sipaiten an tihtur an tih chu engmah sawi lovin A nghak mai a ni.

Isua dinglam leh veilam awm sipai pahnihte chuan perek hrawl tak an keng ve ve a. Isua kutphahah chuan an chuktuah ta ran a. Tichuan an tuboh chu an lek a, an perek ken chu an chhu ta nghat ngat mai a. A hnungzuitute chuan an en ngam ngang lo, mahse an chhut ri chu an haider thei bawk si lo! Klang! Klang! Klang! Chutianga Isua kut an kilh zawnga an chhut ri chuan tlang leh ruam pawh a khawk pha hial a ni.

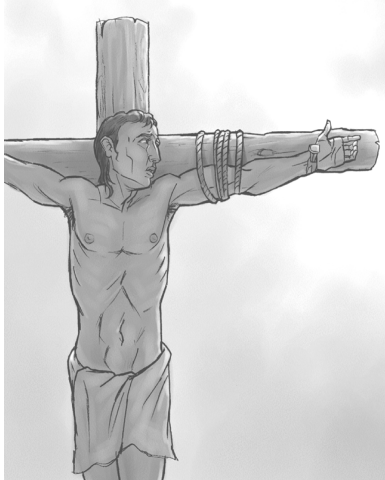
A kut lam an kilh zawh chuan A ke lamah an ùan ve leh ta t hung a. A ke pahnih chu an kaikawp a. Sipai pakhat chuan thirkilhna chu a lo vuan ran a, pakhat chuan theih patawpin an chhu bur bur mai a. Isua hnungzuitute chuan chu pawh chu an en ngam ngang lo, mahse an chhut ri chuan an beng a khawrh ngei mai! Klang! Klang! Klang! A hnungzuituten mak an tih em em chu, A taksaa perek lian pui pui khen luh a nih lai meuh pawha engmah A sawi ve lo chu a ni.

Tuboh leh thirkilhna chhut thawm leh thangkhawk a reh hnua, a kiang hnaia awmten thil an hriat chu Isuan,

“Ka Pa, heng sipaihote hian an thiltih hi an hre si lova, khawngaih takin ngaidam ang che. Anni hi chuan thupek an hmuh angin an ti mai a ni si a,” A tih ri chu a ni. Chutianga Isua ngaihdamna thute an han hriat chuan, an mittui a luang zung zung hlawm a.

Sipaihote chuan dim lo tak hian kros chu an tungding a. A hnungzuitute chuan chiang takin an hmu thei a, vuak A lo tuar nasa hle mai, a dukin a vual hel hul mai a ni. A taksa lawng chuan thing thap tak mai chu a ngheng ran mai bawk si. Chuti chung chuan engti kawng mahin A phunnawi bawk si lo.

Suamhmang hrehawm tuar pakhat chuan sipaiho chu

anchhia a lawh hlawih hlawih mai thung a, mipuite pawh chu nasa takin a ùe khum a. A thin a rim êm êm mai a, ngawi renga han thih ngawt chu ni theiin a hre lo a ni. Isua lam chu a hawi leh ta thung a.

“I chanchin hi ka lo hre ve fo a! Mite hnêna vanram chanchin I sawi pawh min hrilh chhawng a, khawnge I vanram sawi chu a awm tak?” tiin ring takin a auva.

Chu suamhmang lam Isuan harsa taka A mit bui chur tawh meng a A'n melh hram hram chu A hnungzuitute chuan an lo thlir thap a. Lainat tak chuan A en a, mahse engtin mah A chhang lo.

“Hriakthiha (Messia) chu I nih chuan engahnge Nangmah leh Nangmah I intidam si loh? Nangmah intidamin, keiin pawh min tidam ta che,” tiin deusawh takin a tawngkhum a.

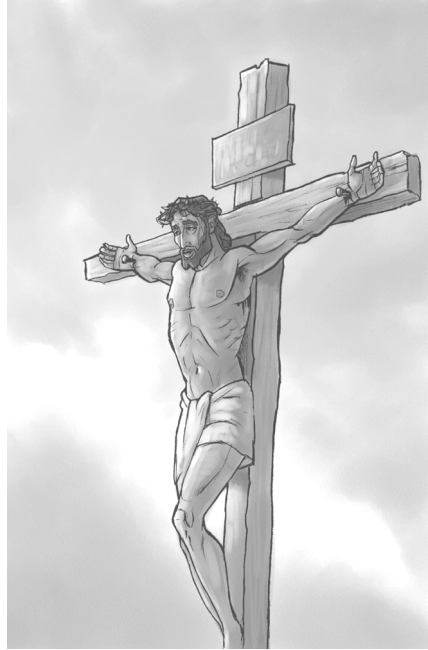
Suamhmang pakhat zawk chu natuar manganga vial vial chungin, harsa takin a lo tawng chhuak hram a.

“Ngawi ta che. Keini chu kan soal man hmua thi tlak reng kan ni. Ani hi chu soalna nei lo a nih hi, hau hau teh suh!,” tiin a thianpa chu a khap a.

Natuar mangang leh harsa ti tak chung chuan Isua lam chu a'n melh hram hram a, A hnênah chuan, “Isu, ka ring a che. I lalram I din hunah chuan min theihnghlih suh ang che,” tiin thei leh thei lovin a hrihl hram a.

Isua pawh chuan harsa ti takin A mit chu A'n meng leh hram a. Tawng chhuak thei tura A chakna chu sawm khawmin, A kut leh ke nêna tângin A taksa chu A'n sep kang hram a, “Ka lo kir leh ang tih Ka tiam a che. Ka lo kir leh hunah chuan, Ka rualin Ka hruai hawng ang che,” tiin A hrihl a.

Chutianga inbiakna thu chu A hnungzuitu chuan zah takin an lo ngaithla thap a. Han tawngchhuah chu Isua tan harsa teh mahse, kros lera A thih dawn ruaiah pawh, thlamuanna thu duhawm tak chu A la hlan cheu a ni.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 3-na ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak nghal la. Sipaihoten kros-a Isua an khenbeh lai khan engangin nge an ngaih i rin? Enge an ngaihtuah ang le? Chângvawn vawng turin zir tan la. Midang hnêna kros thu i sawi ngam nana huaisenna pe tur chein Pathian hnênah tawngtai ang che.

Thawhtanni: *Luka 23:26-49* chhiar la, chuta tel veah chuan inchan ang che. Kros-a Isua thi lai han hmuh chu engangin nge i ‘ngaih’? A theih chuan ziak chhuak ang che. I tan Isua A thih avangin Pathain hnênah lawmthu sawi ang che.

Thawhlehti: I kutphahah leh hnunglamah khan pen tui senin thaibial kalh la, chik takin han en vang vang teh. Rome sipaiten Isua ktuphah an kilh tlang pawp pawp kha ngaihtuah chungin, i kut kheng tlang ve ta se enganga na nge ni ang ngaihtuah teh. Hmun tina mi chitin i tawnte hnêna A hmangaihna thu i puan theih nan, Isua tanpuina dilin tawngtai ang che.

Nilaini: Kros bula ding angah inchan la. I vela thilthleng chi hrang hrangte chu ziakchhuak teh le. Mi chi hrang hrang i hmuh tura i ngaihte pawh ziak vek ang che, enge an tih awm seuhte pawh ziak la. I thil hmuhte chu midang hnênah hrihl ang che. Isua ang khan hmun tina mite hnênah Pathian hmangaihna i târlang thei reng a ni.

Ningani: Testimoni tih hi kan thil hmuh leh tawn chanchin hi a ni a, Pathian nêna in intawn chungchang chu tlem tal han ziak teh le, a nih loh vek leh, i nêl takte hnênah hrihl ang che. Midangte hnênah Isua nêna in intawn chanchin chu i hrihl theih nan mangnghlih leh mai suh ang che. Chutiang i testimony hriat lo mamawhtu hnêna A hruai theihna tur chein Pathian hnênah tawngtai ang che.

Zirtawpni: Rome sipaiten Isua an khenbeh hnu khan Isuan A rilru thlak leh ta mai se, enge lo thlenga i rin deuh le? In ina hmanrua in neih ang ang hmangin kros lem siam ulang, in

tana Isua inhlanna hriatchhuahtirtu che u atan hman ualau deuh laiah tar ang che u. In chhungkaw worship-naah chutiang chu sawiho teh u.

Puzzle 3-na

NGILNEIHNA THILTIHTE

Kawhhmuhna: Heng hming tarlante leh ngilneihna thil an tihte chu chuktuah rem ang che. Abraham, Abigaili, Mari, Mifingte, Jonathana, Ludi, Rahabi, Samari Miṭha, Hmeithai, Dorki, Ruthi, Zarefat Hmeithai.

1. Enthlatu pahnih a lo hum _____
2. A pawisa neih chhun a thawh _____
3. Davida a ṭanpui ṭhin _____
4. Thilpekte Isua tan an pe _____
5. Elija a chawm _____
6. Davida hnênah eiturte a pe _____
7. Paula-te an lo mikhual _____
8. Suamhmang tawk a ṭanpui _____
9. A pi chungah a ngilnei hle _____
10. Isua keah hriak a hnawih _____
11. Retheite silhfen a pe ṭhin _____
12. Lota ram a thlan hmasaktir _____

Puzzle 4-na

HMANGAIHNA CHI THUM

Kawhhmuhna: A hnuai duhthlan turah hian Pathian lama tihtur zawnah 'A' dah la, chhungte hnênah tihturah 'B' midangte hnêna tihtur chiah 'C' dah zel ang che.

1. _____ Nu leh pate thuawih.
2. _____ Ṭawngṭai
3. _____ Hnapual hlen
4. _____ Inkhawm
5. _____ Ṭhian ṭha nih
6. _____ Thupekte zawm
7. _____ Bible chhiar
8. _____ Pathian thusawi
9. _____ Hmangaih thu hrilh
10. _____ Eiturte mite sem
11. _____ Damlote tlawh
12. _____ Phut kher loha ṭanpui
13. _____ Mite fak ṭhin
14. _____ Thawmhaw sem

MINUNG KAL VEL

CHÂNGVAWN: “Engatinge mithi zîngah minung in zawn? Hetah A awm tawh lo, A tho leh ta!” (Luka 24:5, 6).

Bible Châng: Matthai 28:1-15; Luka 24:1-12; Johana 20:1-18.

Zirlai Tum: He zirlai aţang hian zirlaite chuan:

- Isua chu a nung reng a ni tih hria a,
- Isua chu an tana thiin A nung leh ta tih hrilh chakna neiin,
- An khawsakna hmun tinah A chanchin puandarh an duhpah ang.

Chakna Thu: *Isua thih leh thawhleh thu hi thahnemngai takin kan puang thei.*

Zirlaite Pual: *I lamhnai tak sun i nei tawh em? Chu mi chu hmuh leh i chak em? Mumangah hmuin, a chanchinte chu ngaihtuahin i sawi thin em? I hmangaih tak tak a nih chuan chutiang chu i tawng fo ang.*

Hmeichhia pakhat, a hming Mari an tihin a in a chhuahtsan lai chuan zing khua pawh a la var lo. A rimtui bawm kengin fimkhur takin thlan lam a pan a. Kawng kawiah chuan mi pakhat amah lo nghaktu hi a va tawng hlah a.

“Joanni chibai le!” tiin a au lang lang a.

“Ka laizawnnu chibai le. Zan lamte i mutui em?” tiin Joanni chuan a chhawn a.

Mari chuan, “A, ka mut a tui vak lo. A thih tak tak hi ka ring thei chiah lova,” a ti a.

“Kei pawh! A thih hi ka ring thei chiah bik lova. Mahse Josef an A ruang a lo hlawm hlah hi chu ka lawm ngawt mai, phum turin A ruang kan sawngbawl theih phah si a,” tih pah chuan a mittui parawl kiang chu a hru mawlh mawlh a.

Isua thlan lam an pan lai chuan eng dang mah pawh an sawi zawm tawh lo, an theih anga chakin an kal sawk sawk a.

Thlan an thlen chuan ni a lo chhuak siar siar a. Mari chuan, “En teh, tu’n emaw lung min lo lum sawnsak hlah mai,” a ti a. Chhandamtu ruanga thil hnawih tum chuan thlanah chuan

an lut a. A ruang zalhna hmun a lo ruak ta leh, puan pawh lo thleh fel diam chu an hmu a, a ngaihna tak pawh hre lovin an han inên he haw a.

“Khaw- khaw- khawiah nge A awm tak ni ang le?” tiin Mari chu a ÷awng chhuak thei hram a.

Chutah le, wawi leh khatah mi pahnih silhfen vara inthumte enna chuan thlan chhung chu a eng ta phût mai a.

Pakhat zawk chuan, “Engati nge mithi zingah minung in zawn? Hetah A awm tawh lova, A sawi ang ngeiin thihna ata A tho leh ta a ni,” tiin a hrilh a.

Chutah pakhat zawk chuan, “Galilee ramah khan, misualte man leh khenbeh A nih tur thu te, ni thum nia A thawh leh tur thu A sawite kha in la hrereng em?” tiin a sawi zawm nghal zat a.

Hmeichhe pahnihte chu an inmelh tawn hrak hrak a, a rual ðhawih hian, “A ni tak e!” an ti a, an inpawm a, hlimnain an auchhuak ta zawk a.

An bulah chuan mipa an awm ve tih pawh hrechang lovin Joanni chuan, “Midangte kan hrilh chhawn a ngai a nih chu!” a ti a.

Khawpui lam pan chuan hmanhmawh takin an tlan a, zirtirte hnênah chuan Isua chu thihna ata A tho leh ta tih an va hrilh a.

Chumi tuka thlan thleng hmasa ber chu Mari Magdelene a ni a, thlan ruak chu a hmu a, chumi chungchang Petera leh Johana-te hnêna hrilh turin a tlan hawng leh a.

Petera leh Johana chu thlan lam panin an tlan nghal vang vang a, Johana chu a tlan chak deuh zawk a, thlan chu a thleng hmasa zawk a. Thlan chu a bih a, thlan puan thleh ðat diam chu a hmu a.

Petera chuan mi sawi hriat ngawt chu duhtawk lovin, thlanah chuan a lut nghal rawk a. “A lo dik chiah mai!” tiin a

auva. Zirtir dangte pawh an lo kal a, rei vak lo chu thlan kiangah chuan an awm a, mahse rilru hah tak chungin an hawng leh thuai a.

Mari Magdalene pawhin zirtirte chu thlan thlengin a zui leh a, enge maw chen chu a awm khawtlai rih a, pawns chuan lungchhe takin a tap fiap fiap a. ‘A ruang a awm ta lo, A hmel pawh ka hmu thei dawn tawh lo a nih hi!’ tiin a lungngai hle a ni. Kalsan a rilruk deuh tawh a, a tawp nan thlan chhung chu a’n melh nawn leh hram a. A hma lawka hmeichhe dangte hnêna rawn inlar angel pahnihte kha a hmu veta ni.

Anni chuan, “Engatinge i ÷ah?” an ti a.

Mari chuan, “Ka LALPA an la bova, Amah an dahna lah ka hre si lo,” tiin a hrilh a.

A hnunglamah chuan midang an awm a ni tih hriain a’n leh hawi a, a hnunga mi pakhat lo ding reng chu a hmu a.

Ani chuan, “Engatinge i ÷ah ni? Tunge i zawn?” tiin tawngkam ngaihnopei takin a bia a.

Mari chuan huan neitu emaw a ti a, a hnênah, “Ka pu, i la bo a nih chuan ka hmuh theih nan khawngaih takin min hrilh teh,” a ti a.

Chutah a aw hriat ÷han tak mai hian, “Mari” tiin a kova.

Mari chuan hlim tak main, “Zirtirtu!” ti ko chungin, chibaibukin A hmaah chuan a kun a, A ke dehsak a tum a.

Ani chuan, “Min chelh khawtlai suh, Ka Pa hnênah pawh Ka la kir lo. Khawngaihin kal la, Ka unaute ho hnênah khan: Ka Pa, in Pa, Ka Pathian, in Pathian hnênah chuan Ka kal dawn tih hrilh ang che,” A ti a.

Mari chuan, “LALPA, tehreng mai, ka hrilh ngei ngei ang!” a ti a.

Zirtirte awmna lam pan chuan a theih anga chakin a tlan ta vang vang a. Kawngka a va kik dawt dawt pah chuan, “Amah chu ka hmu ta! A nung! A sawi ang khan A tho leh tak tak!” tiin a hrilh a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 4-na phék 24-a mi kha ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai hi chhiar chhuak nghal ang che. Midangte hnêna A chanchin hrih thei tura remchanna A pek che avangin Pathian hnênah lawmthu sawi ang che. I thinlunga i vawn reng theih nan chângvawn hi ziak kai ang che.

Thawhtanni: *Luka 24:1-12* chhiar la. Zirtirten an thusawi an awihsak chiah loh hmeichhe zinga pakhat kha lo ni ta lang, engangin nge i ngaih ang le? Miten an tana thil pawimawh an hrih che a, thinlung taka i lo pawmsak theihna turin ðawngtai ang che.

Thawhlehni: Hmeichhiaten thlana an thil hmuh an sawi leh zirtirte lo dawnawm dan kha, i thiam ang angin inbiakna thu angin han phuah teh le. Puitling hnênah emaw, i ðian emaw telephone-a hrih ang pawhin han ti chin teh u. Mi tu'n emaw tithei leh ti awma i ngaih lem lohin thil lawmawm tak engemaw an tiha mak i tihdan tur chu ngaihtuah lawk lang. I awih vak loh thu an sawiin engtin nge i chhan? Enginngé an chhan che. (Davida leh Saula *1 Samuela 17* kha ngaihtuah tel la). Pathian tana thuhretu fíng tak i nih theih nan A hnênah ðawngtai ang che.

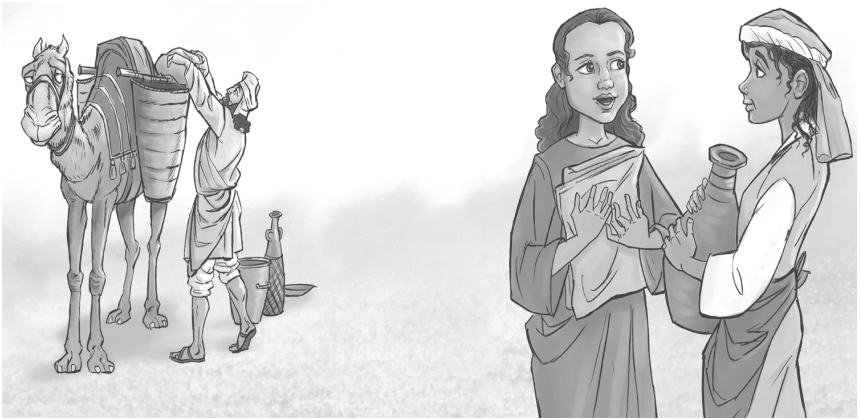
Nilaini: *Matthaia 27:45,50,51*-a Isua thih lai vela thilsiam chungá thilthleng kha chhiar la. *Rom 8:28* hian 'thilsiamte chu rûm leh nauvei natuarin an awm' tih a sawi a, Isua thih laia an tawrh dan a sawi a ang hle. Leilung thil chi hrang hrang: thil te, tui te, vaivut leh ðaivut, leh lei hmangin, Isua thih lai an sun dan entir la. Tunlai hian khawvela sualna hi engangin nge tuara i hriat le?

Ningani: ‘Natuara rum’ tih thu ep chiah hi enge ni? Isua A thawhleh khan leilung thilte chu enganga lawm turin nge i ngaih? Enge lo thleng kha? *Sâm 97:11,12* leh *Isaia 55:12* chhiar la. Midangte hlimna leh lungngaihna i hriatthiam lehzual theihna, Isua chanchin ða puandarhna hmanga rawngbawlsak pawh i inhuam thui deuh theih nan ðawngtai ang che.

Zirtawpni: Isua chu thlan aþangin A tho leh tih leh chu chuan awmzia a neih dan tuemaw hnênah hrilh ang che. Isua thawhlehna chawimawi nan tuemaw hnênah pangpar emaw, eng emaw tal hlan ang che. In chhungkaw worship-naah thilsiamte an hlim thu lam chuanna hla saho ang che u. Pathianin chanchin ða puan tur A pek che avangin lawmthu sawi ang che.

JERUSALEM LAMA ZIN

CHÂNGVAWN: “Ani chu A ṭha si a, A ngilneihna chu Israel mîte chungah a awm kumkhua dâwn a ni,’ tiin LALPA fak leh A hnêna lawmthu sawiin, hlain an inchnhâwn a,” (Ezra 3:11).

Bible Châng: Ezra 1-3; Nehemia 8:14-18.

Zirlai Tum: He zirlai aṭang hian zirlaite chuan:

- Kohhran dinnaa ṭanlalnain Pathian chibai an buk tih hria a,
- Kohhran tana A ruahmanna chungah lawmna tak neiin,
- Kohhran dinna atan theihtawp an chhuahphah ang.

Chakna Thu: *Pathian chibai kan buk theih dan kawng khat chu A kohhran din tura kan thawhho hi a ni.*

Zirlaite Pual: *Tunhma lama in la kal ngai hauh lohna hmun lama in chungkuua pem ruahman ta ulang, engangin nge in ngaih ang le? Zauthau, zam nge engang nge ni? Tunah chuan Ezra leh Nehemia-te hunlaia chhungkua hmún thara pêm tura thutlukna siamtute angah kan inchan dawn a ni.*

Chhunchaw fak tura a pa lo hawng chu Tabitha-i chuan a lo en vang vang a. “Chanchin lawmawm deuh mai ka hria a sin!” tiin a rawn sawi deuh chul a.

Chaw malsawmna dilin paber chu a ʔawngʔai a, chutah le, “Lalber Kura (Cyrus) chuan tukin khan thupek lawmawm deuh mai a chhuah a. Jerusalem lama kir leh duh leh, Tempul dinthar leh duh zawng zawng chu phalsak an ni!” tiin phur takin a sawi a.

“A va’n lawmawm ve!” tiin nuber chuan a lo chhawn a.

Tabitha-i chuan a nuʔapa Samuela chu a’n melh zauh a. Anin pum tideuh nghulh khawpa a vei chu engtin tak ngai ve ang maw a ti deuh a. A nu leh pate chuan Jerusalem lama kir leh an rawt mai ang tihte chu a hlauthawng deuh a. Chu ai pawha la hlauthawn zawk chu, kan chhûng hian Jerusalemah kir leh ta ilang, ka ʔhiannu Sara-ite hi an pem ve si loh chuan!

A pa chuan Lalber Kura chuan ama chungchang zawlnei *Isaia Bua (45:1,13)* hrihlawkna chu a chhiar fuh hlahu mai a, a rilru a khawih em em a, thupek chu a chhuah ta a ni tih a hrihl a.

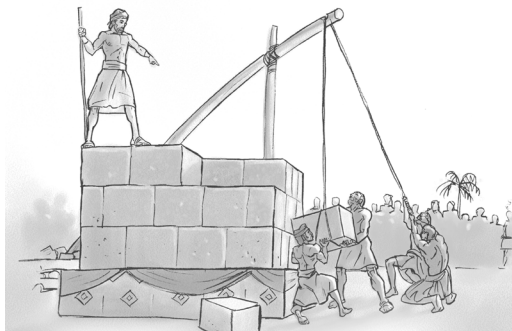
An chaw-ei an kham hnu chuan Tabitha-i chuan amah ngei pawhin a chhan ngam loh tur zawhna mak tak mai a zawt ta ʔalh mai a; chu chu, “Jerusalem-ah kan pem dawn tihna em ni?” tih a ni.

A nu leh a pa chuan makti tak chungin an thusawi chu an

tawp hmak a,
Tabitha-i an en ha
mai a.

T a b i t h a - i
chuan thil a kal fuh
lo a ni tih a hre
deuh nghal mai a.

Paber chuan
nuber lo bu nghat

nghat chu a'n melh deuh vang vang a. "Tabitha, he hun lo thlena Jerusalema kir leh theih nan hian thahnemngai takin kum tamtak kan lo tawngtai tawh a sin! Kan pipûte leh thlahtute khan nghâkhlel takin he zalenna hun lo thleng tur hi an lo thlir a," tiin a hrilh a.

Tabitha-i chuan, "Ka hria a lawm. Mahse helai hmun chhuahsan a, kan la hmuh ngai loh hmuna pem chu a hlauhawm viau lo'ng maw?" tiin a zâwt a.

A nu chuan, "I tidik chiah. Kan tan chuan a ralmuang vak lo, mahse han kir leh a Tempul dinṭha lehtu han nih chu a ropui dawn teh a sin," a ti a.

Chutiang chu ni bawk mahse Tabitha-i khawvel chu a letling zo vek a ni ta ngawt mai.

Paber chuan Jerusalem lama kir leh turte tana rangkachak te, tangkarua te, silhfen te leh chakkhai an pekte chu a lak khawmpui a. Lalber Kura thupek chhuah dan chuan Jerusalem lama kir leh lote chuan a kir lehte tan thilpekte an pe theuh tur a ni tih a ni. Chu chauh ni lovin, Nebukadnezzaran Jerusalem Tempul aṭanga bungbel a laksakte chu Israelte hnênah a pekir leh vek a. Chutiang bak thildangte pawh a pe theuh bawk a. Lal sumbawm aṭangin tangka pawh thahnem tham tak a pe bawk a.

A tawpah chuan chhuak thei turin engkim peih fel vek a ni ta. A tawp nan Tabitha-i chu an chhungkaw khumah chuan an let tap tap a. Rei vak lo chhung chu a nu pawhin a'n thutpui a.

"Tabitha, engkim a fel vek mai ang. Hetianga tih hi thildik a ni tih kan hria. Pathian pawhin min awmpui zel ang," a ti a.

Nui var var chungin, "Ka nu, ka hrethiam vek a lawm, hei vang hian Sara-i pawhinrawn kal ve a chak khawp mai," tih pahin a'n mu let deuh bam a.

Tichuan, thlaler ram lum thui tak kal tlang tura zin chu an ṭan ta a. Sanghawngsei rualin khawpui an chhuahsan lai chuan, mipui sang tamtak lo pungkhawmin hlim takin an au dur dur a. Pem ve lo

turin thutihlukna an siam tawh nain, Jerusalem lama kir lehte chu an ngaisang hle tho a ni.

Thlaler ram lum chu zawimuangin an kal tlang a. A tawp a tawpah chuan tlang chhip an lo thleng a, an hnuai lawkah chuan Jerusalem khawpui hmun chu a awm ta bawk a. Juda ramawptu Zerubbela chuan mipuite chu a ko khawm vek a, an hnênah chaun thu sawiin, “Unaute leh

thiante u, Pathian chu kan chuangah A ngilnei em ema, kal kawng tluanin him takin min hruai a, kan tum ram chu min hruai thleng ta a ni. Hawh u Amah chu i fak ho ang u,” a ti a. Zerubbelaan tawngtaina a hlan zawh chuan awmdan turte a kawhhamuh a. Pawl tlem te tea an han inthen darh sang sang chuan an phur tlang hlawm hle mai. An ruahman chhin dan chuan Babulon saltan hmaa mahni thlahtute khaw lamah theuh awm leh tur a ni.

September thla laihawl vel takah erawh chuan Jerusalem khawpui lamahrawn kir leh theuh tur a ni thung. Tabitha-i pawh Jerusalema an awm dawn avangin a phur khawp mai. Zin vel hi a nin deuh tawh avangin, zin a ngai mai dawn lo tih hriain a lawm a. Chubakah Sara-ite chhung nêh chuan inthenawm chiahin an khawsa bawk si a.

Zerubbela leh Joshua chuan an tih hmasak ber tura an ngaih chu LALPÂ maicham din that a ni a, a theih anga ranga halral inthawina hlan an duh a ni.

Nakin lawkah chuan mipuite chu ko khawmin, inthawina an hlan a. Chutah chuan Zerubbabelan thu puangin, “Kan piputen an lo tih thin angin Bawkte Kût kan hmang ang a, Tempul kiang hnai velah hian bawkte chu in khawh dawn nia, kan ram ngeiah kût chu i hmang ang u,” a ti a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 5-na ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak la, chângvawn zir tan la, chhiar nawn chhiar nawn lang, a theih chuan mahni tawngkauchheh hmangin ziak chhuak ang che. Vawiin hian Pathianin finna pe a, A kaihhruaina tur chein A hnênah tawngtai ang che.

Thawhtanni: Judate Persia ram atanga Jerusalem lama an kir lehna tura Lalber Kuran a tanpui dan chu *Ezra 1*-na chhiar teh. Châng 2-4 hi chik deuh takin ngaihtuah la, hetiang thu Lalber Kuran a puan hre ta lang, engangin nge i ngaih ang le? Amah i ring ngam hmiah ang nge, Tempul saknaah pawh chuan theih ang anga tan lo lak ve i duh hial ang le? I tana A ruahmanna hrethiam thei tura lo inralring turin Pathian hnênah dil ang che.

Thawhlehi: *Ezra 2* chhiar la, mihring leh ran kir leh kha belhkhawm teh, engzat nge ni ve ve? Thenkhatten an chhungte kha Israel mi tak an nih leh nih loh fiah an duhna chhan kha enge ni a i rin? Engtin nge harsatna an chinfel tak? A kohhran din kawnga i lo tangkai ve theihna tura kawng kawhhmuh tur chein Pathian hnênah dil ang che.

Nilaini: *Ezra 2:68-3:3* chhiar la, Jerusalema an lo kir khan khawi hmunah nge an khawsak? Tunhma lama in chen tawhna hmun lama pem châk chang in nei tawh em? Engangin nge i ngaih? Enge i tih? Engvang nge ni? Tlawh i chak viau hmun chu i tlawh ngei theih nan Pathian hnênah tawngtai ang che.

Ningani: *Ezra 3:4-6; Nehemia 8:14-16* chhiar la, bawkte khawh la, a nih loh leh a lem tal ziak ang che. Bawkte Kut kha eng atana

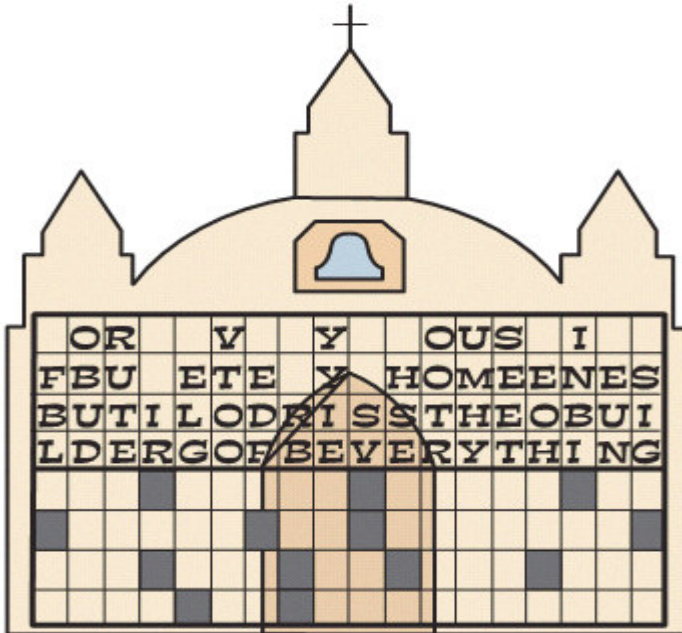
hmang ṭhin nge an nih? Pathianah i chen a, Ani pawh nangmaha A lo chen theihna turin ṭawngṭai ang che.

Zirtawpni: *Ezra 3:7-12* chhiar la, maimitchhingin khalai thil awmdan tur awm kha han suangtuah chhin teh, eng rim leh eng thawm nge hriat tur awm a, eng rawng nge i hmuh? Pathian i fakna chu hre rengin, fakna hlanin Pathian hnênah ṭawngṭai ang che. I chhungte pawh hrilh ve la.

Puzzle 5-na

INSAK ṬHATAK CHU

Kawhhmuhna: A hnuai hawrawp hmang khuan thu rem la, veilam hawrawp chungnung ber aṭanga hmang ṭanin, tlar tina a chungnung ber zel lak zawma, a hnuai awlah khuan rem tur a ni. Eg: 'FOREVERY HOUSE.....' Tih chhunzawm rawh le.

Puzzle 6-na

RINNA VAWNG NUNGIN

Kawhhmuhna: Heng ‘rinna miliante’ nihdan hmawrhmuahna
thu aꜥang hian anmahni hriatchhuah han tum teh:

Goliatha beia hnehtu: _____

Pathian hnênah fanu hlantu: _____

Inthawi nan a fapa a hlan: _____

A fapa thla 3 a thukru a: _____

Sakeibaknei puka paih: _____

Hlau lovin angel a tâwk: _____

Pathian tan zinga chechhuak: _____

Tuilet dawnah lawng a sa: _____

Thihna tem ve ta lo: _____

Tuipui Sen kantute: _____

Israelte Hruaitu ropui: _____

Upat fe hnua fa hring: _____

Aigupta lama hralh tak: _____

Esaua leh Jakoba-te pa: _____

Sisera sipaite ka hneh vek: _____

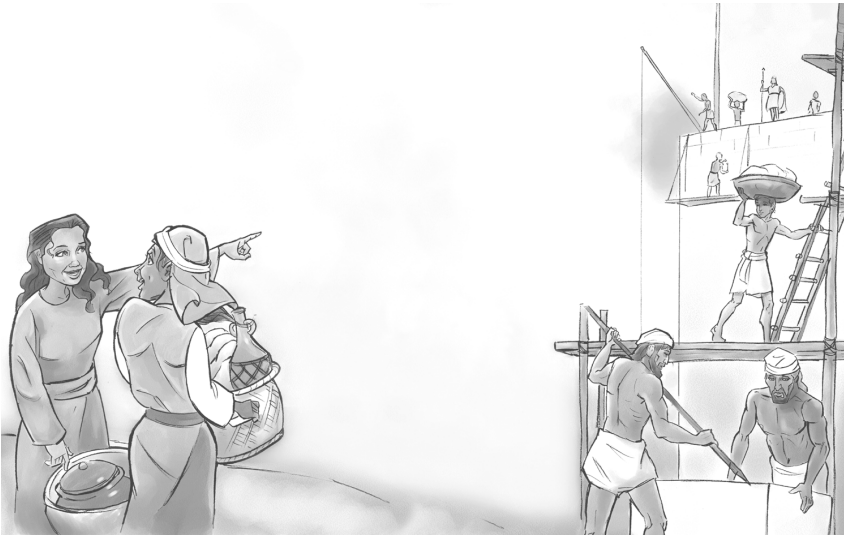
Isua chanchin hrihlawktu: _____

Josefa fate malsawmtu : _____

Dagon-a in ka nam thlu : _____

Inthawina ꜥha zawk hlantu: _____

TEMPUL DINTHARIN

CHÂNGVAWN: “Fîmkhur rawh khai, hmun thianghlim atana in sa turin LALPA’N A lo ruat tak che hi; chak takin awm la, bei rawh,” (*1 Chronicles 28:10*).

Bible Châng: Ezra 4-6.

Zirlai Tum: He zirlai aţang hian zirlaite chuan:

- Beidawna hunah pawh Pathianin A awmpui zel tih hriain,
- A awmpuina avanga Pathian fak duhna thinlung puin,
- Beidawna hunah pawh A chakna chu an rinchhan tlat ang.

Chakna Thu: ***Kan zam deuh hunah pawh Pathian chibai kan la buk thei cheu a ni.***

Zirlaite Pual: *Thil tihtur engemaw tak i neiha tuten emaw an tihbeidawn deuh che i tawng tawh em? Chutiang mi chu engtin nge i tih tak? Tempul din that leh a nih laia awm ve kha lo ni ta lang, eng rilru nge i put ang le? Kar hmasa zirlaia mite chhûngkaw chanchin kha kan chhunzawm leh dawn a ni.*

Tabitha-i chuan a pa leh a nuṭapa chhun-chaw tur bucketa khaiin Tempul lam a pan a. Sarah-ite in kiang a thlenin a ṭhiannu chuan, “Tabitha, min lo ngakh rawh. Kei pawh ka pa chhun-chaw tur pek a ngai a,” tiin a lo au lang lang a.

Tempul hmun chu an thleng thuai a. Pahoin an chhun-chaw an eipaha an titi chu Tabitha-I chuan a lo ngaithla ran a.

“Zerubbela hian Samari mite ngenna hi engtin nge a chhan dawn pawh ka hre love a! Mahse kan bula hna thawhtir chu kan tihurah ka ngai chiah lo,” tiin a pa chuan a ṭhenawmpa chu a’n bia a.

“Chutiang chu Zerubbela rilru pawh a nih chiah bik lo a sin. Tukin khan amah ka bia a. Chhun-chaw fak zawh veleh hian in hmukhawn tur a ti tak a sin,” tiin Sarah-i pa chuan a lo chhang a.

Tabitha-i chuan, “Ka pa, Tempul saknaa midangte inpuihtir chu a ṭha viau lo’m ni? In thawk chak sawt dawn si a,’ a lo ti ve a.

“Thawh chu kan thawk chak sawt ngei ang, mahse heng Samari mite hian milem an be tlat mai a. Chung mite chu Tempulah an rawn kalpui ang a. An laka kan inlak hran hi a ṭha ber a ni,” tiin a pa chuan a chhang a.

Chumi tlaia zanriah an kilho lai chuan paber chuan report a pe a, hetiangin: Samari mite chuan Tempul saknaah chuan min thawhpui thei lovang kan ti ta a. Mahse buaina an rawn siam phah ang tih chu tlem chuan ka hlauthawng deuh. Thawh kan phalsak ve tak lohah khan an lawm vak lo tlat mai,” a ti a.

Samari mite chuan kar lohah harsatna an rawn siam ṭan ta nghal a. Thu dik lo leh dawtthu ṭha lo pui pui an tithang vel ta chiam mai a ni.

Tamtak chuan Tempul hna chu an chawlhsan nghal a. Pathian chu lo che tur leh, Samari mite chu an inthiarfihlim theihna turin, Israel chungkuate chu an ṭawngṭai mum mum mai a. Mahse an dawt thuthang chu kum eng emawti chhûng chu a thang vel reng

thova. Mitinte chu an beidawng hle a, Tempul sak hna pawh a chawl ta ðup mai a ni.

Ni kat chu Tabitha-I nuþapa, Samuela lo hawng chuan, “Chanchin lawmawm deuh mai ka hria! Lalber Daria chuan Tempul sak hna kan chhonzawm leh thei dawn tih a puang!” tiin a rawn au lang lang a.

A tuk zing takah chuan Tempul sak hna chhonzawm turin Samuela-te pa-fa chu an chhuak nghal a, mahse an hlimna chu a thamral leh thuai mai!

Chuta ðanga rei vak lovah chuan Tabitha-in thawmhnaw a ðui mawlh mawlh pah chuan, “Sara, nang i awih thei em? Heng buaina chawkhhuaktute hi! Lalber Daria hnênah lehkha thawnin, Tempul hi sak zawh a nih hnuah Juda-hote chu an hel dawn tiin zu heka maw le!” tiin a hrilh mawlh mawlh a.

Sara-i chuan Tabithai ðanpui mawlh mawlh chuang chuan, “Ka hria a lawm! Mahse Pathian A lo che a, heng mite hian lalber lehkha an hmuh hma loh chuan engmah min dal thei chuang hlei nem!” tiin a hrilh a.

“A ni taka, tun tum chu hotute khan Lalber Kura’n Tempul sakthatna thupek a siam titech pawh an hrilh tel nghal a. Chu chuan awmzia chu a nei deuh ngei ang chu maw,” tiin Tabitha-i chuan a chhang a.

“A awmzia a neih deuh chu ka ring a. Zawlnei Haggaiia leh Zakaria-te chuan mipui rilru chawhpur tumin theihtawp an chhuah bawk a,” tiin a sawm zawm nghal a.

Thu lah chu a thang chak hle mai bawk si. Thenkhat chuan lalber Daria chuan Judate thiltih chu a khapsak ngei ang tiin an sawi darh chiam a. Thenkhat thung chuan hna chu a thawh zawhtir law law ang te an ti bawk a.

Kar tam tak a liam a. Nikaht chu Tabitha-i chu Tempul lamah chhun-chaw pe turin a kal leh a, a kalnaah chuan mi tamtak an lo pungkawm deuh tuau jmai a. An thusawite chu ngawirengin a lo ngaithla a, an thusawi atang chuan lalber Daria chhanna a lo thleng tih a hrethei a.

Kar lohah, Tempul kailawnah chuan mipui an lo pungkawm tup tup a. Tumah bengchheng pawh an awm lo, an ngawi tlang thap a. Eng thu nge lo thleng hriat loh hlau takin an ngaithla thap a.

Zawlnei Haggai chuan lehkha chu a'n chhiar lauh lauh a: "Eufritis Lui thlang lama sorkar milian zawng zawng te u, Juda ram awptu leh a thuihruaite chuan Pathian Tempul chu saṭha leh rawh se," tiin.

Chutiang thu an hriat chuan mipui pungkawmho chu nasa taka hlimin an au vak vak a. Tempul an sak zawh theih dawn avangin an lawm a ni! Zawlnei Haggai chuan a chhiar zawm zel a, chuta ṭang chuan sorkar milianhote chu Judate chu ṭanpui a, hmanrua leh chakkhaite ngaihtuahpui tura tihnite an hre ta zel bawk a.

Tempul hlanna tur zingah chuan, Tabitha-i pawh nu a lo ni hman tawh a, ani pawh chu a silhfen ṭhabera inthuamin, "Lo thleng thei lo tur hial emaw kan tih kha a lo thleng ta! Kum tamtak kal taah khan Babulon ram kan chhuahsan a, tunah chuan keimahni Tempul ngeiah Pathian chibai kan buk leh thei dawn ta! Khang hun harsat chhung zawng khan Pathian chuan min thlahthlam hauh lova, tuna Tempul hlanna turah pawh hian min awmpui zel ang," tiin hlim takin a lo kal a.

A pasal pawh chuan, "Pathianin min awmpui zel avangin ka lawm tak tak a ni! Hawh i kal thuai thuai ang! Tempul hlanna thiltih engmah chān ka duh lo a nia!" tiin phur takin Tempul hlanna lamah chuan an kal a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 6-na ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak la, chāngvawn hi ring tak takin sawi nawn la, vawng turin zir ṭan ang che. LALPAN engatan nge thlang chea i inhriat le? Chāngvawn thu hrang hrang avang hian lawmthu sawiin, Pathianin eng atan nge A thlan che tih kawhmuh tur chein ṭawngṭai ang che.

Thawṭanni: *Ezra 4* chhiar la. Thil engemaw tih i chak ngawih ngawih bansan tura tih i tawng tawh em ? Engtinng e i ngaih? Enge i tih tak a? Chutiang thil Judaten an tawn khan engangin

nge an ngaih i rin? Pathianin ti tura A duh che bansan tura mi'n an tih che chuan Pathian awmpuina dil hlah la, i zam deuh hun pawha Amah fak thei turin A tanpuina dil ang che.

Thawhlehi: *Ezra 5* chhiar la. “Thuthang” tih hi enge a awmzia? *Ezra 5* hian tunge a hriatchhuahtir che? Mi'n i chungchang thu an sawithan hian engtin nge i ngaih? Chutaingin midang chungah i ti ngai em? Tuten emaw mahni intihchhatna tura thil an tih i hriatin, kan mi rinzawng puitling hnêna hrilh tur a ni tih chu hrereng ang che. Pathianin Amah chibaibuk leh A rawngbawl tura A chawhthawh che avangin A hnênah lawmthu sawi ang che.

Nilaini: *Ezra 6:1-12* chhiar la. Dikna chuan hnehna a chang thin nain, a chang chuan duh aiin a thleng har fo thin. Puitling hnênah beidawna an lo paltlang tawh dan zawt ang che. Kan beidawn hunah pawh Pathian kan la fak thei cheu a ni. Harsatna paltlang theihna kawng buatsaihtu Pathian chu fak ang che.

Ningani: *Ezra 6:13-22* chhiar la. Engtin nge Judaten Tempul sak kha an lawm? Pathianin Tempul A dinpui che chu engtin nge in lawm ang le? In hman dan chu chhinchhiah fel thlap ang che. Pathian hmangaihna leh enkawlna che i lawm theih avangin a hnênah lawmthu sawi ang che.

Zirtawpni: Judate khan Tempul dinteh an duhna an bansan mai thei lo. Pathian chibaibuk ngei an duh avangin harsatna hnuaiah pawh an tuarchhel em em a ni. Eng atan nge in chhung khan in tuar ve hram hram ang le? Chhel taka in awma Pathian tan thil tha eng emaw tak in tih theih nan in chhungkua intukkhawmin, intiphur teh u. Beidawna hunah pawh Pathian chibai in buk theihna tura chhelna pe tur che uin A hnênah tanngtai ang che u.

PATHIAN MITE TICHAKIN

CHÂNGVAWN: “Van Pathianin A Tempul sak nâna A ngiat ang apiang chu, taima taka hlen zel ni rawh se,” (*Ezra* 7:23).

Bible Châng: *Ezra* 7.

Zirlai Tum: He zirlai ațang hian zirlaite chuan:

- Pathianin Kohhran mite hnênah thilpek A pe thin tih hriain,
- Kohhran leh a chhunga thawktute avangin an lawm ang a,
- Pathian chibaibukna leh kohhrana țhahnemngaihna an uarphah ang.

Chakna Thu: *Pathian chibai kan buk theih dan kawng khat chu, A kohhran mite leh program-te țha taka kan lo țawiawm hi a ni.*

Zirlaite Pual: *Hna thawh chakawm tak thawktu țawiawm chang i nei tawh ngai em? Enge I zirchhuah le? Ezra pawh khan amah țanpuitu tur tlangval chak leh thothang țha tak a mamawh ni ngei tur a ni. He zirlai pawh hi kan chhungkaw hmel hriat tawh ațanga chutiang mi a thlan thu chu a ni dawn a ni.*

Tabitha-ite chungkuain Babulon ram chhuasanna Jerusalema an pemna chin pawh kum 60 emaw lai a lo ni ta. Tunah chuan tu leh fate neiin, a fapa leh chungte chu a khawsakpui a.

“Ka pi, i awih lo maithei a ni,” tiin a tupa kum 13 mi Mika chuan a’n hrilh sa sa a.

“Mi’n hrilh chuan ka awih maithei a sin!” tiin nui

var var chungin a lo chhang a.

“Ka pain Jerusalema Ezra lo kal tur thu a sawi kha i la hria em? Lalber Artazerzian hetah a rawn kaltir dawn a tih kha maw? Hmanni deuh khan a lo thleng tawh a sin,” tiin a tupa chuan a hrilh a.

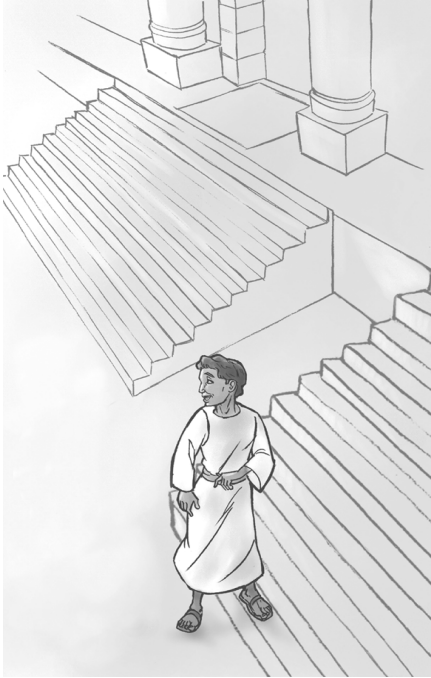
A sawi zawm zel a: “A rualin chungkaw 2,000 a rawn hruai a. Chakkhai chi tinreng a rawn keng bawk,” tiin.

“Chanchin lawmawm tak a nih chu! Mahse enge ka awih loh i hlauh deuh chu ni a?” tiin a pi chuan a zawt a.

Mika chu a then deuh sak sak a. “Ezra chuan amah thawhpuitu tur naupang fel tak a mamawh a, chuta tan chuan min la a lawm,” tiin a hrilh a.

“A va’n ropui kher ve le! Engtikah nge hna chu i thawh tan dawn a? Engtin nge Ezra chu i tanpui ang le?” tiin a pi chuan phur takin a zawt a.

“Vawiin chhun-chaw fak zawh veleh amah hmu turin min kova. Chu chu rem in tih chuan a ni mai. A hnênah chuan chawhnu lam hi hrilhlawkna thu zir nan kan hmang thin tih pawh ka hrilh nghal a,” tiin a pi chu a hrilh a.

A pi chuan nui var var chung chuan, “Vawiin chu hun kan her danglam hret anga an ni mai a lawm! Kan thulh thak dawn a nih lohte chuan a paw i reng reng hlei nem!” a ti sauh sauh a.

Mika chuan, “Ezra chuan ka piin a tute nêh hrihlawkna thu an zir tih a hriat chuan a lawm khawp a sin! Chutiang chu chhunzawm zel tur pawhin min duhsak thu a sawi nghal a,” tihte a hrihl a.

“Aw le, wawiin chawhnu chuan i kal ang a, tlai lamah

kan zir zawk mai dawn nia,” a ti a.

Mika chuan a chhun-chaw chu a fak a. Tlai hlau takin a kal a, Tempul kailawn chu a va thleng thuaia, lut tur chuan a inring ta at mai.

“Mika!” tia koh ri a hria a.

Mika chuan sabengtung rual bula Ezra lo ding chu a’n hmu thuai a. Rang takin a pan nghal a.

“I pi chuan lo kal a phalsak thei che tih ka hre nghal mai,” a lo ti vat a. Mika pawh chu a bu nghat ngat a.

“A tihzia hle mai! Heng chakkhai zawng zawng hi chhiar chhuah vek leh a hmun tura rem fel vek a ngai a. Lalber pawh a thilphal kher mai a. A thil min pek zawng zawng hi fel taka chhinchhiah vek ka duh a ni,” tiin Ezra chuan a hrihl malh malh a.

“Bungraw suan thla tur hian mi chi hrang hrang ka ruai a, mahse nang chu tirhkah atan ka mamawh che a ni. I tih hmasak ber tur chu he lehkha hi pindan thil chhiartute hnênah va pe phawt la. Rangkachak leh

tangkarua lalber hnên ațanga kan dawn tawh bakah, kan chhehvel ram ațanga thil kan dawn khawmte a la awm bawk a. Tangkarua buk 6,000 leh huit-buh teh 500, uain galon 500, olive hriak galon 500 bakah chi pawh teh tam tak a ni ang tih hrilh la. A chhiar chhuak fel vek thei lo a nih pawhin, ka hnênah rawn report vat rawh se,” tiin a chah a.

Mika chuan meng bial deuh pap pap chung chuan, “Chutiang zozai chu lalber Artezerzia chuan a pe che a maw?” an ti hêhâw a.

“Ni e, chu chauh a la ni hlei nem, a bak pawh la tam mai,” tiin Ezra chuan a chhang a.

‘Mika, Pathian chuan lalber thinlungah A thawk a, puithiamte, Levia chite, zaipawl leh kawngkhar vengtute leh chhiahlawh tam tak, Tempul saknaa min țanpui turin a tir bawk maw le!’ tiin a sawi zawm a.

‘Chuti chu Tempul rawngbawlna pawh chu ka pi’n

min hrilh thin ang hi a ni dawn a nih chu. Ka va'n nghakhlel tawh em ve aw !' tiin Mika chuan a chhang a.

Sabengtung phur a hlan thlak pah chuan Ezran, "Mika, lalberin Israelte tana thiltih a tum zawng zawng chu min hrilh vek a sin, kei chuan lawm takin Pathian ka fak mawlh mawlh ringawt mai a ni. Heng thil zawng zawng tihtirtu chu Pathian a ni a. Ama thuin lalber chuan a ti teuh lo mai," tiin a lawmthu chu a hrilh mawlh mawlh a.

"Pathian chuan nasa takin mal min sawm mah se keini pawhin kan tihtur chanvo chu kan lo hlen ve tho tur a ni. Lal Hausa tak thilphalna ngawtah hian kan inngat vek tur a ni bik loving," tiin Mika chu a hrilh a.

Mika chuan, "I tidik chia. Zaipawla han tel ve theih chu ka va chak ve aw! Tichuan kan Pathian chibaibuknaah hian chanvo eng emaw ka lo la ve tihna a ni ang a," a ti vawng vawng a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 7-na ti nghal ang che.

Sunday: Zir lai chhiar chhuak la. Kohhran hruaitu i ngaihsan deuh ngaihtuah zui la, eng hna nge a thawh le? Amah puibawm tur chuan enge i tih theih ang le? Tunhma lama kohhran dinna kawnga sul lo sutute chu tute nge tih puitling lamte zawt ang che. Kohhran hruaitute tan chuan tawngtai ang che.

Thawhtanni: *Ezra 7:7-10* chhiar la. Pathian chung a Ezra rilru puthmang enge chângvawn hian a tarlan ? Aaron a kha tunge ni? Aaron a thlah nih kha Ezra tan eng pawimawhna nge awm? Châng 7-na hna thawktu chi hrang hrang zingah hian a khawi bera tel nge i chak le? Chuta tan chuan engang

thiamna bik tak nge i neih ngai ang? Chung chu ziak chhuak ang che.

Thawhlejni: Changvawn vawng turin zir la, ‘taima’ tih hi enge a awmzia? *Ezra 7:11-20*-a Artezerzia lekhathawn bul lam hi chhiar la. College i luh dawna President hnêna lehkha thehluk turah in Kohhran Upaten recommendation an ziah dan tura i duh ang chu fel takin han ziak chhuak teh. I tana in kohhran tinuamtute avangin Pathian hnênah lawmthu sawi ang che.

Nilaini: *Ezra 7:21-24*-a Artazerzia lekhathawn tawplam hi chhiar la, puitling tuemaw hnênah midangte mamawh an ngaihtuhsak chungchang zawt ang che. Engtin nge midangte mamawh in phuhruksak theih ang le? In kohhran mite leh program-te thlawp leh lo phurpui turin Pathian tanpuina dilin tanngtai ang che.

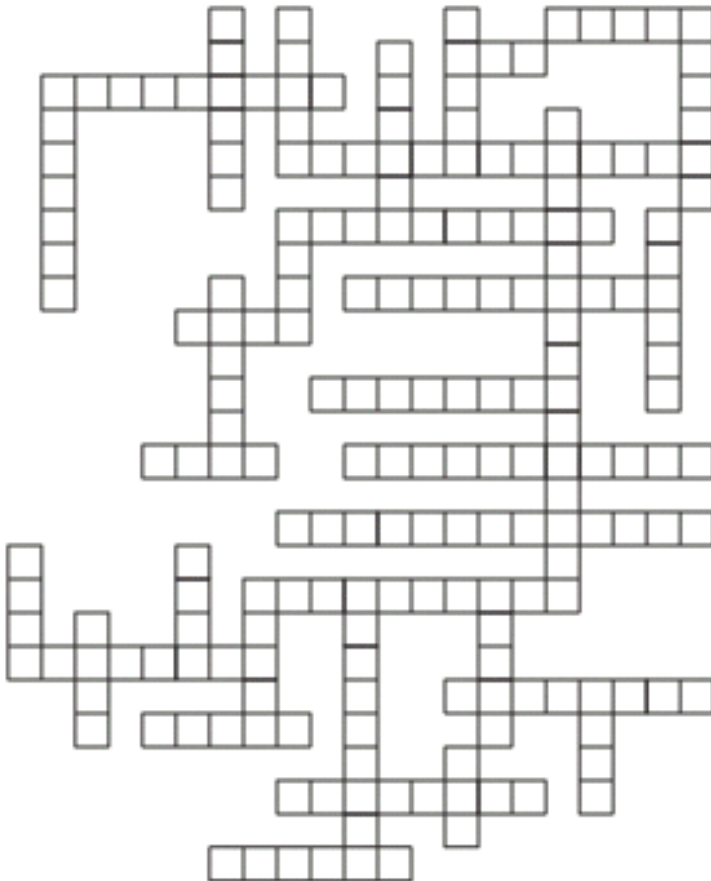
Ningani: Pathian hnathawh a lo sawt zawk theih nan enge ti tura duh chea i rin le? I chhanna behchhan chuan, Pathian hnêna A thil duh chu tihsak turin kawng ruahman ang che. I chhângte emaw pawlpui emawten tih an hreh deuh tihpui turin tlawmngaih chhuah ang che. Pathianin ti tura A duh che hlen turin A tanpuina dil la, A duhna che chu kawhmuh tur che pawhin dil ang che.

Zirtawpni: Sâm Bu keu la, ‘fakna’ lam thu chuanna chhiar teh. Entawn tura i duh deuh deuh pawh thlang nghal la, chutiang zulzui chuan ziak ang che. In worshipnaah chhiar la. In kohhran mite leh program-te thlawpna kawnga malsawmna i lo nih theih nan Pathian hnênah dil ang che.

Puzzle 7-na

EZRA LEH TEMPUL

Kawhhmuhna: Tempul sak leh hlannaa tangkaina nei thumal tarlante bawmah hian rem dawn teh le: joy, oil, Ezra, food, gold, mule, salt, singer, Levite, temple, worker, cymbals, cedar log, hard work, olive oil, trumpets, carpenter sacrifice, foundation, gatekeeper, manservant, maidservant, burnt offering, Temple servant, priestly garment.

NGAIHDAMNA

Kawhhmuhna: Pathian hnêna kala, sualte puang tur kan ni. Chutiang chuan hlim leh nel takin Amah kan be thei ang. Bible-a thupha chawi a, ngaihdamna changtute leh, thupha chawi awm takte, hmawrhmuahna thu aţang hian hriatchhuah han tum teh le:

1. “Kan unaupa kan hralh a, kan inchhir hle.” _____
2. “Ka u ka bum a, ka inchhir hle mai.” _____
3. “Thei ei thiang lo ka eia ka inchhir.” _____
4. “Aigupta mi ka that a, ka inchhir.” _____
5. “Sodom lam ka hawikir a, ka inchhir.” _____
6. “Mi nu ka uire a, ka inchhir hle mai.” _____
7. “Samsona ka mantir kha ka inchhir.” _____
8. “Isua ka mantîr a, ka inchhir.” _____
9. “Sum ka zepru ţhena, ka inchhir.” _____

CHÂNGVAWN: “Tupawh mahni sualte zêptu chu a hmuingîl lovang a, tupawh zêp lova inpuanga hawisantu chuan zahngaihna a hmu ang,” (*Thufingte 28:13*).

Bible Chang: Ezra 9-10:17.

Zirlai Tum: He zirlai atang hian zirlaite chuan:

- Min hmangaihzia hriatnaah hian Pathian A lawm tih hria a,
- Pathian hnaih leh, thupha chawi a, A ngaihdamna chan duhna neiin,
- Sualte puanga, A ngaidamna chung a lawmna an neihphah ang.

Chakna Thu: *Pathian chibaibukna kawng khat chu, A hnêna kan sualte puan leh, A mi ngaihdamna avanga Amah fak hi a ni.*

Zirlaite Pual: *Mi ’n an tihbuai deuh chein engtin nge i ngaih thin? I tahpui nge, i be duh tawh lo mai zawk? I harsatna chu i sawipui ngai em? Ezra tirhkah anga kan sawi Mika chuan tihdan tha tak a nei tlat mai.*

Mika chuan Ezra chu a ngaisang vet vet hle mai. Hna chu an tul hle nain, Ezra chuan hmel hlim damduai hi a pu thei reng tho a. Tukkhath chu chhungkaw puipa deuhthe Tempulah an lo kal a. Mika chuan Ezra chu a'n zawng nghal vat a. Khatiang huna inzawn chu a pawimawh hle tih a hriat nghal mai a ni.

Chunghote aiawh chuan pa pakhat hian thu a sawi a, 'Israel mite hi Pathian chungah an rinawm tawk lo tlat mai. Mi tamtak, puithiamte leh Levia chite pawh telin, chung mite chuan kan hmelmate thiltih leh pathian biaknaahte an tel zu nia,' tiin.

Ezra chuan a silhfente pawthlerin, a sam leh biang hmulte chu a pawt til ta thawt thawt mai a. Mika pawh a lo then sawk sawk a.

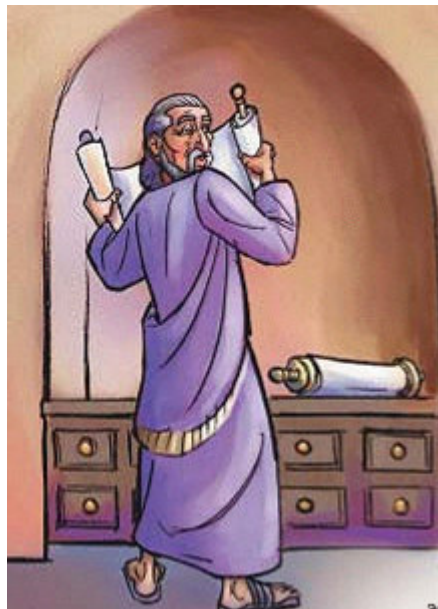
Ezra chu a thu nghal hnawk a, a hmalam chu a melh ta ngar ngar mai a.

An hotupa chuan Mika hnênah, 'Ezra chuan kan miten Pathian laka an helna hi a vei em em a ni. Amahin awmtir hrilh ilang a thain ka ring e,' a ti a.

Darkarte a lo liam chuan amah anga mi rinawmte chu Ezra hnênah an lo pungkawm hlawm a. Anilah chuan a hmalam ngawt a la melh reng mai bawk si.

Khua a lo tlailam chuan Ezra thu a tho thut a, a silhfen la inbelte pawh chu a hlih belh a. Vanlama a ban phar chhuak chungin leiah a thingthi hnawk a, a tawngtai ta a ni.

"Aw Pathian, zak leh mangang tak chungin ka rawn pan che a ni. Nasa

takin thil
kan tisual
a, kan
khawlohna
a vangin
harsatna
namen lo
tak kan
insiam ta si
a. Kan

tukkhum chhah ka chhawn che a, hei vang hian kan hmelmate bawihah kan țang ta a ni.

“Chutiang zawng zawng a ni chung chuan, Nangin mi tizalen leh ta a. I Tempul kan din leh theihna turin Nangmah hrelotu lal thinlungah lam i thawk a, chuti chung chuan i chungah kan la sual cheu a ni si a.

“Tunah hian I lam lo hawiin, I ngaihdamna kan dil a che. Khawngaih takin I lainatnaa min enin, kan sual tih takte chu ngaidam ang che. Keimahniah hna thawkin, nung tura I mi duhdan hre turin min țanpui ang che,” tiin.

Ezra a țawngțai zawh chuan, hruaitute zinga pakhat, Shekania chuan a hnênah, “Kan lo tisual a, Pathian hnêna kan thuthlung chu kan tithar leh tur a ni. Pathian hnên lamah min hruaikir lehin, ti tura Ami duh ang chu min kawhhmuh ang che,” a ti a.

“Chu chu țha chu ka ti khawp mai. Mahse Pathianin ti tura min hrlh chu kan tihna tur kawngah han puithiamte leh Levia chite leh hruaitute thlawpna ka manawh hmasa a ni,” a ti a.

Anni chuan, “Kan thlawp zel ang che,” tiin an chhang a.

Ezra chuan, “Tun atan chuan khua a tlai ta deuh a, naktukah hruaituteho chu ka hnênah lo kal khawm selang, thiltih dan tur chu kan ruahman tlang dawn nia,” a ti a.

A tuk zîngah chuan Mika chu Tempulah a kal thuai a.

Hruitute an lo thlen kim chuan, Ezran thu sawipuiin, Israelten an soal kawngte an hawisan a ngaih thu a hrilh a. Juda zawng zawngte chu ni thum chhunga Jerusalema lo kal khawm vek tura chah khawm chu ða an ti tlang a. An lo kal duh lo a nih chuan an ram an chan ang tih leh, saltang chhuak zinga chhiar tel an ni ve lovang ti hialin an vaulawk a.

A hnu ni thumah chuan ruahpui vanawn a lo sur nain, mipuite chu Tempul tualah chuan an va chhuak a. Ban pharin mipuite chu a ti ngawi ta ðup a, tihian thu a'n sawi zui a :

“Vawiin hian kan sualte puang tur leh, Pathian hmaa thutiam siam turin kan lo pung khawm a ni. Chutiang ti tur chuan in inring em?” a ti a.

Mi tinte chuan, “Aw, kan inring e,” tiin ruah sur bengchheng aia ringin an chhang a.

Tuemaw mi pakhat hian, “Kan zîngah hian inpuan leh thutiam siam ngai kan ðahnem hle mai si a. Kan tihsualte min tihdikpui leh kan thutiamte min ngaihthlaksak turin kan khua ðeuhah hotute min ruatsak mai rawh u. Tunah hian ruahtui tlak hun a ni si a, pawna din reng pawh a hautak em mai,” tiin rawtna a rawn siam a.

Ezra chuan, “Kei pawh chutiang chu ða ka tih zawng tak a ni. Vawiin hian hruitute ka thlang ang a. Insiamthatna turin thla thum chhung ka pe ang che u,” a ti a. Chutiang chuan mipuite chu a ðintir ta a ni.

Mipui an ðin veleh biak nghal tumin Mika chuan Ezra chu a lo chang reng a, “Thil eng emaw zawh che ka duh a. Pathian hian kan sualte hi min ngaidam thei cheu dawn em ni le?” tiin a zawt a.

Ezra chuan, ‘Mika, tehreng mai. Chu tak chu a lawm Pathian makna chu! Thil kan tihsuala kan inchhir leh takzet phawt chuan, min ngaidam turin kan ngen thei a, Ani chuan min lo ngaidam ngei bawk ang,” tiin a hrilh a.

“Pathian chu chutiang A nih avang chuan ka lawm ngawt mai,” Mika chuan a ti a.

“Kei pawh chu chiah chu!” tiin Ezra chuan nui var var chungin a chhang a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 8-na phek 51-a mi kha ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak la. Pathianin Israelte tan thil namen lo tak A tihsak chungin, Amah chu rinawm takin an zui lo tlat mai a, enge a chhan nia i rin deuh le? I inbual a tui i inleih hnuah, Tempul tuala Judate an dinga ruah sur nasa tak an do char char mai kha ngaihtuah ang che. Zirlai i zir chhoh zel laiin ngaihdamna awmzia manthiamtir tur chein Pathian hnênah ÷awngtai ang che.

Thawhtanni: Chângvawn kha ziak chhawngin, hmun ualau lai deuhah tar la, vawng turin zir ÷an ang che. Engtiang kawngtein nge sual zep i lo utm ve ÷hin le? Sualna zep a pawizia puitlingte nêñ sawiho teh u. ‘Hawisan’ tih awmzia hi enge ni a, engtingge sual i hawisan ang le? I sualte i zep lohna turin Pathian puihna dil la, tichuan inpuangin, hawisan hmiah tum tlat ang che.

Thawhleñni: *Ezra 9:1-9* chhiar la. Pathian hransan turin Judate khan eng thilte nge an lo tih? Pathian laka tihrangtu che chu kawhñmuh tur chein Pathian ngen la. Engtin nge tun a÷ang hian Pathian i hnaih deuh sawt theih ang le? Pathian chibaibukna kawng

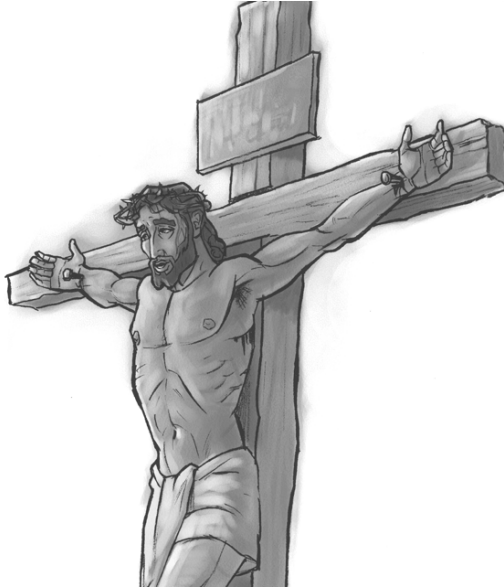
khat chu kan sualte A hnêna puan leh, Isua Krista zara min ngaihdamna avanga Amah fak hi a ni tih hrereng ang che.

Nilaini: *Ezra 9:10-15* chhiar la. Tualchhung chanchinbu chhiar la, Ezra a dilsak awm sual a chuang em zawng deuh teh. Chutiang sual titute chu Ezra ang khan ãawngãaisak ang che. Nangma chung a thil tisual zawng zawngte pawh dilsak la, ngaidam turin thutlukna siam hram baw k ang che.

Ningani: *Ezra 10:1-8* chhiar la. Ezra thiltih dang leh chu chawnghei a ni a, tamtak chuan chaw ang ngheiin intur lam chi an nghei lo. Tu dangten nge chutiang deuha lo ti ve le (*Exodus 34:28; Deuteronomi 9:16-18*)? Nangni zirlai ang rual chuan chaw leh intur chi hi nghei mai mai tur a ni si lova, eng thil dangte nge in nghei thung ang le? In ram leh kohhrana hruaitute tan ãawngãaisak ang che.

Zirtawpni: *Ezra 10:9-17* chhiar la. Judaten an sual an puan takah khan eng rilru nge pua i rin deuh le? Ngaihdamna changtu rilru awmdan awma i ngaih ang chu mawi takin a lem han ziak teh. Ngaihdamna lam hla in hriat ang ang chu hlim takin saho ang che u. Vawiin thil i tihsual apiang chu inpuang la, Pathianin A ngaihdam che avangin Amah chu fak ang che.

CHU TAK CHU KA NGEN CHE U

CHÂNGVAWN: “Hei hi Ka thupek a ni: Keiin Ka hmangaih che u ang bawkin, nangni pawh inhmangaih rawh u. Mihringin a thian tâna a nun a hlan aia hmangaihna nasa zawk tuman an nei lo,” (Johana 15:12,13).

Bible Châng: Johana 15:12-17.

Zirlai Tum: He zirlai aţang hian zirlaite chuan:

- Inthianna neihipuina turin Isua A rawn inpe tih hria a,
- Isua anga midangte tan thian tha nih duhna neiin,
- Isua anga mite thian tha nih an tumphah dawn a ni.

Chakna Thu: *Isuan min hmangaih ang taka inhmangaih tlang turin min ngen a ni.*

Zirlaite Pual: *Mi hnêna thil hrilh i tum an ngaihthiam loh tlat chang che i tawng tawh em? A bikin thil pawimawh deuh tak hrilh i tum changten? Zirtırte khan an hmalam hun hrelawk se Isuan A duhsak a, mahse an tun ngawt an engto si thın a ni.*

“Thil pakhat ka ngen duh che u chu, Keiin Ka hmangaih che u ang tak hian inhmangaih tlâng theuh rawh u.”

Isua leh zirtîr 11-te chuan zan thla-êng hnuaiiah Kidron Ruam an pan a. Johana chu Isua bul takah a kal a, Isua tawngtaina thin, Gethsemani Huan lam an pan leh ni ngei tur a ni. Kalhlen Kût ruai kil zo rilru hahdam tak niawm zawng an ni. Zan thlifimin a rawn chhem heuh heuh avangin Johana phei chu a harhvang hle a. Isua thusawi tinreng hmaih hauh lo turin a ngaichang deuh ran reng a.

A rilru tê tê chuan *Isuan inhmangaih tlang theuh tura min ti pawh hi a mak love. Zanriah kil dawn khan kan inhnial nasa tlâng hle a. Kha kha A duh lo hle a ni ang a ti rilru neuh neuh a.*

“In thian tana in nun in pek a liama hmangaihna nasa dang a awm thei lo. Tute emaw hnênah ‘thiannu/thianpa’ in ti a, chutianga in inthianna chu in hnênah Ka thusawi a taka nunpuina hian in lantir tur a ni.”

Johana rilruah chuan a thih tur thu A sawi kha a lo lang leh a. *A thi dawn tih hi min hrilh fo mai a. Kan hnêna min ngen lah chu inhmangaih tlang tur leh Pathian thu awiha mahni inphat turin a ni si a titein a ngaihtuah zui bawk a.*

“Chhiahhlawh angin Ka en ngai hauh lo che u a, chutiang chuan Ka ti ngai dawn baw lo che u. Chhiahhlawhte hnênah an puten an thil ruahman zawng zawng an hrilh ngai lo. Nangni chu Ka thiante in ni. Ka hriat tirh che u a tang khan Ka Pain in hnênah hrilh tura min tih apiang chu Ka hrilh zel che u a ni.”

Johana chuan A sawi ang chiah chu a ni baw si a. Isua hi chuan min ringtaw k tlang hlein ka hria. Kan hnênah hian thuruk A puang hnem ta hle mai. Heng puithiamte leh Farisaihote ai hian thlarau lam thilte hi A hre fe zawk a ni. Isuan min kalsan thuai tur thu hi A sawi nain, Amah nêna kan inthianna vawng nung lehzel turin Thlarau Thianghlim A rawn tir dawn tih min hrilh lehzel a tihte chu a ngaihtuah zui zel a.

Hun rei vak lo chu Isua, Johana leh zirtir 10-te chu ngawi rengin an kal zel a. Isuan vei A ngah hle niawmin a lang a, A ngaihtuahna pawh mel maktaduaih zeta hla niawm tak a ni baw. A lehlamah A zirtirte lah chu ruai kil zo pumpuar tengtung leh mut chhuak takin an kal thung si a.

Isua chu A rawn tawngchhuak tan leh ta a. “Ka thian nih hi nangni duhthu reng a ni lo, tunge Ka nih pawh min hriat hma khan in thianah Ka lo tang tawh zawk a. Rah tamtak chhuah a, Ka tana rinawm tlat turin Ka kovin, Ka ngen zawk che u a ni. A hna in hlenchhuahna tura Pa hnêna in dil apiang chu, A pe dawn che u a ni,” tiin A sawi a.

Johana chuan, “Khatiang A sawi kha a ni chiah reng a. Isua nêna kan inthiannaah hian thil engemaw tak chu a awm a ni. Mi tamtakin A hnung an zui ve a, keiniho hi chu eng emawti bik deuh takin min thlang tlat mai a. Chutianga kan inthiannaah chuan midangte pawh teltir turin min ti a. Isuan min hmangaih ang hian midangte chu kan hmangaih tur a ni. Hei Isua chu kum thum chung kan zui ta a, kan that dan chu a inang vek hauh lovin ka ring. A nihna takah, eng emaw changte hi chuan kan han inhnial leh phat mai thin a, zanin angahte pawh khan.

Mahse Amah kan zui tirh lam nêh kha chuan kan danglam ve tawh hlein ka inhria,” titein a ngaihtuah a.

“Inhmangaih tlang t̄ueh tura Ka tih fo che u chhan hi in manthiam tawh ang chu.” Isuan an hriatthiam beisei takin Johana chu A’n melh a, chutah Petera leh Jakoba A’n melh zui a. Anni pawhin an manthiam vek lo nain, pawm tih ent̄ir nan an lo bu ngat nghat zel bawk a.

Dik tak chuan he hmangaihna dan thar hi Farisaite dan leh hrai ai chuan a taka nunpui khirh deuh zawk awmin a lang a, mahnia han tih mai hleihtheih pawh a ni lo. Mahse Isua hnung an lo zui tawhna chuan danglamna a thlensak a. An hnêna Isuan A tiamsak, Thlarau Thianghlim chakna leh khawngaihna zarah erawh chuan Isuan A hmangaih anga inhmangaih chu theih turah an ngai a.

Ngawi deuh vang vang chung chuan Kidron Ruam chu an zawh zel a. Isua erawh chuan *An tana Ka nun Ka hlan hunah chuan an la manthiam ve mai ang chu maw* tiin A ngaihtuah zui maithei a ni.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 9-na ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak la. Tu tan nge Isua A thih? A ngaihdamna leh chhandamna thilthlawnpék hi nang chauhin lo pawm dawn ni ta lang, A lo thi thovin i ring em? Isua chu i thian a nih avang leh i nun theih nana A thihsak che avangin A hnênah lawmthu sawi ang che.

Thawhtanni: *Johana 15:12-17* chhiar la. Isuan nangma tana A rawn pen chhuah dan ang a midangte thatna tura i tih theih tur kawng thum ziaik teh. Chângvawn zir tanin, Isuan i tan A nunna hlu tak A pek che avanga lawmthusawi t̄awngt̄aina tur ziaik ang che.

Thawhlejni: *Johana 15:12, 13* chhiar leh la. Inþhianna entirna tur eng emaw lem ziak la, chumi hual vel tur chuan chângvawn kha ziak kual la, zing i thawha i en theih tur remchang laiah tar ang che. In veng chhunga mite tanpui turin, Isua tihdan anga midangte tanpuia chhuak turin Pathian tanpuina dil ang che.

Nilaini: *Johana 15:14; Matthaia 22:37-40* chhiar la. Engtin nge Pathian hnênah A þian kan ni tih kan entir þin? ‘Rilru, thlarau, thilung leh chakna zawng zawnga Pathian hmangaih’ tih hi enge a awmzia? Entirna pe ang che. Mahni inhmangaih tih awmzia hi puitling hnênah zawt ang che. Midangte hmangaih theihna tura Pathian hmangaih hmasak dan kawhmuh tur chein þawngtai ang che.

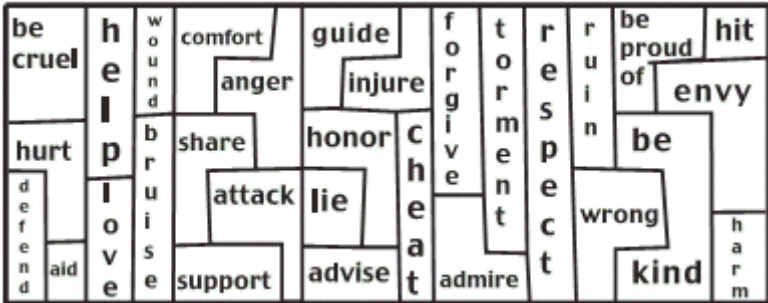
Ningani: *Johana 15:15* chhiar la. Þian leh chhiahhlawh danglamna enge ni? An danglam dan kawng thum tal chu ziak chhuak ang che. Chhiahhlawh ang ni lovin, þiante ang zawkin Pathianin min lo lawm tih hriain lawmthu sawi la. I þian pathumte tan þawngtaisak nghal bawk la, anni chu Isua þiante an ni ve em ngaihtuah ang che.

Zirtawpni: *Johana 15:16, 17* chhiar la. Rah chhuah tih hi engtihna nge ni? Fruit salad i siam thiam loh chuan i chhungte zawt la, i thiam chuan i þiante hnêna duhsakna lantir nan thuihnai takin siamsak la, eitir ngei ang che. Anniho leh Isua nêin in inþhianho reng theihna turin þawngtaiho ang che u.

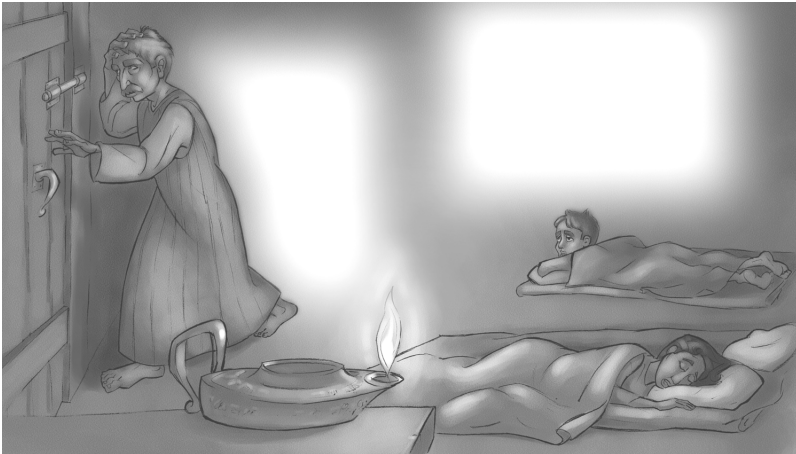
Puzzle 9-na

ṬHIAN NIH HI

Kawhnhna: A hnuaiia English thumal (a awmzia i hriat loh leh midang zawt la, a rem loh leh Dictionary en mai ang che) zinga ṭhian hnêna tih chi lohte chu thaichhe zel lang. A tawpah i ṭhian tur JESUS tih hmuhchhuah tum ang che.

GALILEE-A ZANLAI THIAN

CHÂNGVAWN: “Thian chuan englai pawhin a hmangaih reng a, mangan nî atan unaua piang a ni,” (*Thufingte 17:17*).

Bible Chang: Luka 11:5-13.

Zirlai Tum: He zirlai aţang hian zirlaite chuan:

- Hun thawl leh harsat hunah pawh thian tha nih zel tur a ni tih hriain,
- Engang hunah pawh thian tha nih tlin zel an tumtlat ang a,
- An thiante chu ţanpui turin an inpeih sa reng dawn a ni.

Chakna Thu: *Pathianin min hmangaih reng avangin midangte hnênah A hmangaihna lantîr kan duh reng a ni.*

Zirlaite Pual: *I muttui viau laiin i thianin a kaitho tawh che em, emaw thil pawimawh tak eng emaw i tih mawlh mawlh laiin tikhaihlak i tawng tawh em? Engtin nge i lo ngaih le? Chutiang deuh thawnthu chu Isuan A sawi a, hetiang deuh hi a ni...*

Kik! Kik! Kik!

Mipa naupang chuan haider luih tumin a'n let deuh tap a.

Kik! Kik! Kik!

Kawngka chu an kik leh dawt dawt a. Zanlai a ni tawh a!
Tunge maw kawngrawn kik chu le? Han haider luih deuh a la
tum ta fan a.

Kik! Kik! Kik!

'Ka rawn hawng dawn e!' tia a pain a chhang chu naupang
chuan a hria a.

Kawng hawnsak tura an mutna zampher phah a rawn kal
tlang laia pain bati a chhit en teng teng chu a lo hmu a.

"Tunge ni?" tiin pa chuan pawna mi chu a'n zawt leh te te
a. 'Keimah ka nia,' tiin a thianpa chuan ring vak lo hian a
rawn chhang a.

A pa chuan kawng chu a hawng a, "Engtizia nge ni ta le?"
tiin hlauthawng tih hriat deuh tak hian a'n zawt a.

"Beisei loh takin mikhual ka nei thut mai a. Ka nupui lah
chu a awm a nawm loh lai a lo ni bawk nêh, bazar lamah
engmah a lam peih si lova. Kei lah chu ka buai lutuk a, chutiang
han tihna hun ka nei bawk si lo. I chhang tlang thum min
pûktir hram la ka ti deuh a lawm maw le,' tiin a chhang a.

'Chhang tlang thum lek pûktir turin zanlai laiah min rawn
kaitho a nia maw?' tiin a'n zawt hê hâw a.

A thianpa chuan, 'Ka hria a lawm. Mahse heng ka thiante
hi zinkawng thui tak kal an ni a. An fate lah chu an ril tam hle
mai si a. Khawngaih takin chhang tlang thum chu min pûktir
hram teh," a ti a.

Pa chuan, "Thil ka zawnna lamah ka chhungte ka tiharh
vek ang," a la ti hram a.

"Min khawngaih hram teh. Tumah dang diltur pawh ka
hre lo a nia," tiin a ngen a.

"A nih leh le, ka hmuh theih ang ang chu ka'n zawnsak
ang che," a ti a.

A fapa chuan a pa thil zawng vel rak rak chu a lo hre ve reng a.

“Awi-ah â!” tiin a pa chu a au deuh thawt a.

A fapa chuan puan hnuaiiah chuan a rukin a lo nui tlat tlat a. A pa chuan a kezungpui a chhuih a ni tih a ngaihruat thiam nghal mai a! A nau tihthawh hlau tak chung a lo vak chhuak tham tham a.

A fapa a lo thlen rual deuh chiah chuan, “Heta hi chhang chu le. Min bezui vak lovin, min mut lumfir thuai thuai teh,” a ti a.

“Nang pawh mangtha le,” tiin

an inthlah liam a.

A lo kir leh chuan a fapa lo ding reng chu a hmu a. “Ka chhûngte pawh chu kan tiharh ta vek a ni maw le,” tiin pawiti takin a thawnghchhuak a.

“Ka pa, keimah chauh a niang lo harh chu. Mahse zanlaiah lo kal kha chu mak ka ti khawp mai,” tiin a pa chu a lo thawngh thlamuan thuai thuai a.

“A mak vak lem hle nem,” tiin a fapa chu a chhang a.

“Ani nêh hi chuan kan naupan têt lai atanga inhre tawh kan nia. Inthian kan nih si chuan remchan hun leh remchan loh lai pawhin kan inngaihsak a ngai a lawm. Ani kha ka thainpa a ni a, chuvang chuan min nêlin, minrawn kaitho ngam ve a ni kha,” tiin a fapa chu a hrilhfiiah a.

“Nang pawhin tanpui i ngaih hunah chuan ani kha i pan ve ngam dawn tihna a ni maw?” tiin a fapa chuan a lo sawi ve a.

“Chutiang atan chuan inngaihtuah nawn pawh a ngai lo hial ang. Mahse nang pheih hi chu ka fapa i nih miau avangin chhang min dil ni ta lang, lung chu ka pe bik hauh lovang che,” a ti a.

A fapa chuan, “Nimin lama Isua thusawi kan ngaihtlak takte pawh kha min hriatchhuahtir rum rum a lawm maw le!” tiin a pa thusawi a pawm thuin a chhang a.

“Isua chuan enge maw A sawi reng le?” tiin a’n zawt a.

A fapa chuan, “Kan thil mamawh apiang hi Pathian hnêna dil thin tur tih A sawi a lawm maw le. Chu chu ka duh apiang min pe dawn tihna a ni ngem le?” a ti a.

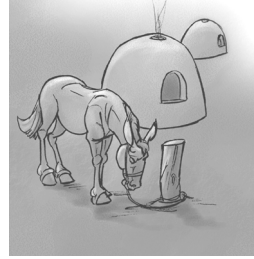
A pa chuan, “I thiante hnênah an thil duh apiang i pe a ngem le?” tiin a zawt let a.

“Pe kher lovang. An mamawh tak tak em tihte ka ngaihtuah hmasak ka ring deuh,” tiin a fapa chuan a chhang a.

“Chutiang deuh tho chu Pathian tihdan pawh a nih ka ring deuh a. ‘Mamawh’ leh *duh satliah* hi chu a danglam deuhin ka hria. Kan duh tinrengte min pek mai chuan, kan tan pawh a lo thaber lo maithei bawk a sin!” tiin a pa chuan a hrilh a.

A fapa chuan, “Thian tha tak ni reng tur chuan thil khirkhkan deuh intihsakte pawh a ngai ang a?” a ti a.

“A ni chiah a lawm. Mahse thian tha i nih tawh chuan Pathian hmangaihna lantir zel chu nuam i tih zawk ang,” tiin a chhang a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 10-na ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak la. I thiante hming ziak chhuak vek la, an hming zawn theuhah chuan in inthianna i tihthat deuh dan tur ziak thliah la. Pathianin min hmangaih reng avangin, midangte hnênah A hmangaihna lantir kan duh thin. Pathianin A hmangaih che anga i thiante chu i hmangaih theih nan tawngtai ang che.

Thawhtanni: Chângvawn kha zir òan la, mangan hun awmzia hi thuhrlhfhiahnaah en la. I òhiante zingah manganna tuar an awm em? Engtingge òhian nih awmzia i lantir ang le? Englai pawha hmangaih rengtu chu òhianah i neih theih nan òawngtai ang che.

Thawhlejni: *Luka 11:5-8* chhiar la. Kan zirlaia a tu zawk emaw ang kha nih chang i nei tawh em? Engtin nge i ngaih? òhiante hming i ziak kha hming dangin belhchhah leh la, chungte chuan harsatna hunah an òanpui tawh che em? Mi'n an òanpui tawh che avangin an hnênah lawmthu sawina lehkha thawn ang che. I hnêna Pathian hmangaihna târlangtu i òhiante chu Pathian malsawmna dilsak ang che.

Nilaini: *Luka 11:9-13* chhiar la. I chhûngten i thil dil ang lo tak pek chang che an nei tawh em? Engvang nge ni awm deuh? Engtin nge i ngaih a? I chhanna ang chu dik leh òha i tihzawng a ni zel em? I chung Pathian A thilphal anga mi chung a i thilphal theih nân òawngtai ang che.

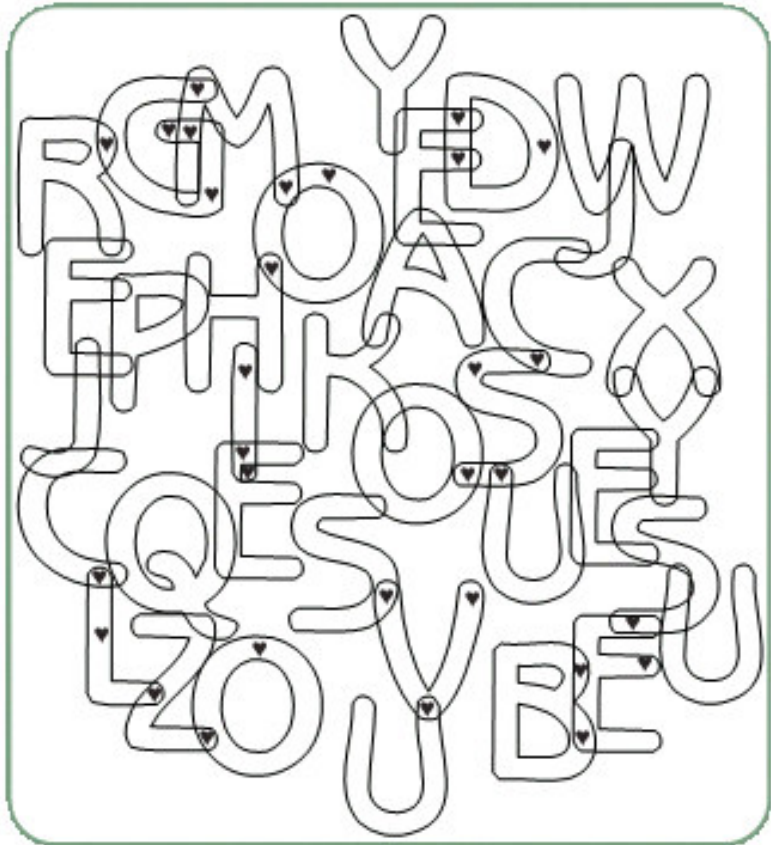
Ningani: Bible thu zwnawlnaah 'òhian' emaw 'Inòhianna' emaw zawng chhuak la, Bible chang a pekte chu chhiar ang che. Chutianga inòhianna thil langsar deuh pathum chu chhinchiah la, chungte chu neiin i inhria em? òhian òha nunzia chu i neih theih nan òawngtai la, entirna Pathianin A pek che avangin lawmthu sawi baw ang che.

Zirtawpni: *Luka 11:5-13* chhiar leh la. I òhiante nê chângvawn kha awmzenei takin sawiho ang che u. Nangmah òanpuitu òhian pathumte tan medal siamsak la, chângvawn kha ziak kai ang che. Chaw-eipuih sawm la, i medal siam chu hlan ang che. Pathian anga midangte pawh i hmangaih theih nan òawngtai ang che.

Puzzle 10-na

A BULPUI BER

Kawhmuhna: Inthianthatna bulpui ber chu hmuchhuak turin, thinlung lem awmna hawrawp apiang chu rawngin chei ang che.

Puzzle 11-na

ISUAA ZÌRLAI

Kawhhmuhna: Isuan zirtirte hnênah Engthawlna thu A zirtir a, chungte chu dik takin thaizawm ang che.

Nihna chi hrangte

Nihlawhna thu

Rilrua retheite

an la tlai dawn

Lunggaite

lei rochung dawn

Thuhnuairawhlte

thlamuanin an awm dawn

Felnaa rilṭam-tuihalte

Pathian faa vuah tur

Mi khawngaihthei takte

vanram neitu tur

Thinlunga thianghlimte

khawngaih hlawh dawn

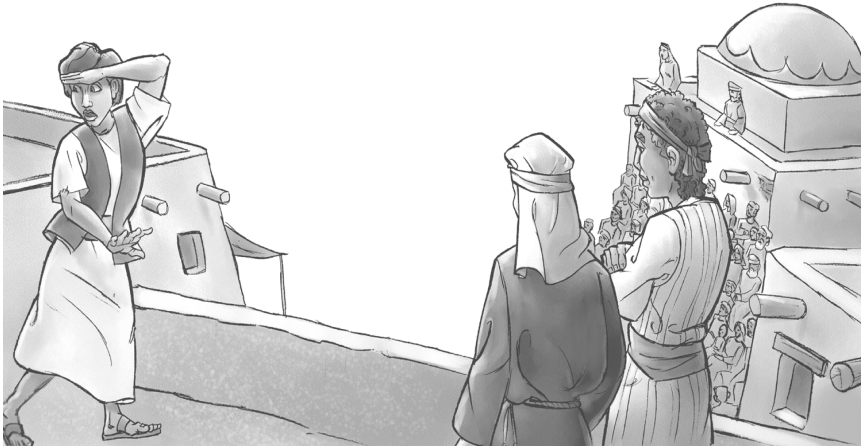
Remna siamtute

vanram neitu tur

Mifel tihduhdah tuarte

Pathian an hmu dawn

MITA HMUH LOH LALRAM

CHÂNGVAWN: “Chutiang bawkin, in êng chu mi mithmuhin êng rawh se, tichuan in thiltha tihte an hmu ang a, in Pa vana Mi an chawimawi thei ang,” (Matthaia 5:16).

Bible Châng: Matthaia 5:1-16; Luka 6:17-26.

Zirlai Tum: He zirlai ațang hian zirlaite chuan:

- Isua thiante ngaihsan leh khawvel ngaihsan a inang lo tih hria a,
- Ni tina Kristian nundan tha nunpui zel duhna neiin,
- Pathian duhzawng chu pawmin an thiante pawh an hrilh chhawng ang.

Chhakna Thû: *Pathianin min hmangaih avangin, A thil ngaihhlutte pawmin, midangte hnênah kan sem chhuak thin.*

Zirlaite Pual: *Tunhma lama i thil lo ngaihdan thlâk hlauhtu midang thil sawi hriat i nei tawh em? Engtin nge chu chuan i nun a thlak hlauh le? Nangmah ang rual mipa naupangin Tlâng chung a Isua thusawi a ngaihthla angin han ngaihruat teh le.*

Mipa naupang pakhat chuan nisa laka a kuta a mit hliahtir chungin mipui zinga a chhungte awm chu a'n zawng vel a.

A hma zan lamah khan a pa chuan Isua thusawi ngaithla turin an chhungin an kal ve dawn tih a chhungte hnênah a hrilh a. A tawpah chuan a hmu ta hram a.

“Ka hmu zo lovang che u tih ka hlau hman deuh tawh a sin le,” tiin a nu chu a hrilh a.

“Kei pawh. Mi heti zat zat an pungkawm ang tih ngaihna reng ka lo hre lova,” tiin a fapa chu a chhang a.

A fapa chuan, “Vawiin hian Isuan A lalram chu A din dawn ta niawmin an sawi deuh a,” tiin a nu chu a hrilh a.

“Si-i-i-it! Isuan thu A sawi dawn a niang bengchheng tawh suh,” tiin a farnu chuan a lo khap a.

Mipa naupang chu a'n hawi vel ruai a, mipui chu tam a ti hle mai. An incheina leh an tawng a hriat ruk atang chuan thenkhat chu Jerusalem leh hmun hla tak tak atanga lo kal an ni tih a hre mai a. Mipui zinga Farisaihote pawh a hmu bawka.

Isua lam a'n hawi leh chuan hetiang a Isua thusawi ri hi a hria a, “In khawsak dan hian midangte hnênah Pathian lalram khua leh tui in ni tih a târlang tur a ni. Mahniin engmah in ti thei lo a ni tih hi Chiang phawt mai ulang. In nunah Pathian

chu engkim in nihtir tur a ni. Chutianga in tih chuan hlimna thuruk chu in chang ang,” tiin.

Mipa naupang chuan chutianga tih chu ka duh hle mai a, mahse a taka tih chu a har fu dawn a nih hi maw le a ti rilru neuh neuh a.

“In kiang vel in thlir chuan, Pathian hriatna nei lo mi tamtak in hmu ang. Chu chu pawh in ti tur pawh a ni ang. Pawh in tih takzet chuan mite hnêna Pathian chungchang puan dan tur kawng in hmu mai ang. Mite hnêna A chanchin in puan chuan, mahni ngeiin Pathian hriatna dik neiin in lo hlim êm êm dawn a ni,” tiin A sawi zawm a.

Mipa naupang chu a pa lama thle deuh chungin, “Ka pa, ka thiante hnênah A chanchin ka hrilh ve dawn tihna em ni?” a ti sar a.

“Ka fapa, thiante chauh pawh a ni lovang a, mikhual leh hmelhriat lohte pawh a huap vek ang,” a ti a.

Isua chuan A thusawi chu A chhonzawm zel a. “Pathian hnêna in nun in hlan hmiah chuan, in chetdan turah pawh thu in neihtir ang a. Midang hmuhah in nunah Pathian A awm tih in entir dawn a ni. In thianten an bei che u emaw, an tibbuai che u emaw a nih pawhin, lo thungrul lo turin theihtawp in chhuah tawh dawn a ni,” tiin A sawi a.

Mipa naupang chuan Isuan naupang thinchhe tak a ni tih A rawn hre ta emaw a inti hial a. Chutiang rilru chu a bansan theih nan Pathian chakna a dil a ngai a ni.

Isuan, “Pathian fate in nih chuan midangte nêna in inthiannah pawh awmzia a lo nei sawt ang a, midangte thlir dante pawh in lo manthiam ve dawn a ni,” A ti a.

A pu kha chutiang chiah chu a ni a. Chutiang a nih vang pawh chu a niang miten a hnênah thurawn an lak thîn kha tiin a ngaihtuah a.

A rilru chu Isua thusawi lamah bawk chuan a kal leh ta zawk a.

Isuan, “Pathian nêna inremna neih chu in duh êm avangin, rei tak chaw nghei tawhin chaw a chak huam ang hi in ang a. Pathian thilpek in dawn turah chuan *ka duh tawk ta e* tih reng in nei dawn lo a ni.

“Mahse vaulawk duhna che u Ka nei deuh tlat mai. In thinlung zawng zawnga Pathian zui tura thutlûkna in siam dawn a nih chuan, a awlsam vak dawn lo. Miten nuihza siam nante an hmang ang che u a, in chanchin pawh ni lo pui pui an phuahchawp ang a, kutte hial pawh an thlâk ang che u. Mahse Pathian chuan A enkawl zel ang che u,” tihte A hrihl zel a.

Mipa naupang chuan mipui lam chu a ’n hawi kual ruai a, Farisaihote leh dan zirtirtute chu a hmu hlawm a. An hmel a hlim vak hlawm lo. Pathian an hriat ve vek loh vang pawh a ni maithei.

“Khawnvar in chhit reng rengin tumahin a êng an chhawr ãangkai theih lohna turin in khuh bo daih ngai lo. A en chhuah ãhat theihna ber tur hmunah in dah zawk ãhin a ni. Pathian fate in nih hnu chuan chutiang chu in ni dawn a ni. Tlang chhîpa êng ang mai in ni ang a, in vela mi zawng zawngte tan Pathain hmangaihna chu in enchhuahtir dawn a ni,’ tiin Isuan A sawi a.

A pa lamah chuan an thle pheih leh dak dak a, a hnênah chuan, ‘Isua sawi ang mi chuan nih ka duh e! A lalram mi nih ve chu ka duh a ni,’ tiin a hrihl a.

“Mahni chakna chuan tih theih a ni lo tih Isuan A sawi kha chu i hria ang chu maw?” tiin a pa chuan a lo zawt let a.

“Isua khan Pathianin chakna min pe zel dawn A tih kha,” tiin a pa chu a chhang a.

“Ni e, Isua sawidan kha chuan mita hmuh theih loh A lalrama awm tura kan mamawh chu kan thinlung A hnêna pek a ni mai. Thinlung zawng zawnga duhna tak neiin, midangte hnênah pawh kan hrilh chhawng tur a ni,” tiin a pa chuan a hrilh a.

“Ka pa, chu lalramah chuan lal-fapa ka ni thei a ngem le?” tiin fiamthu an thawh zauh a. A pa chuan, ‘I ni tawh reng zawkin ka hria!’” tiin a nui var var chungin a chhang a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 11-na ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak la. Kan zirlaia mipa naupang hi i inngaihbel deuhin, Pathian inthununtir vek hi har i ti ve deuh thin em? Mita hmuh theih loh lalram chu i thinlung din turin Pathian chu sawm ang che.

Thawhtanni: *Matthaia 5:1-16* chhiar la. Lalram mi leh sa nih theihna tur kawng hrang hrang (chang 3-12) kha mahni tawngkauchhehin ziak chhawng ang che. Chângvawn vawng turin zir tan la, Pathian lalram chakna rilam-tuihal turin tawngtai ang che.

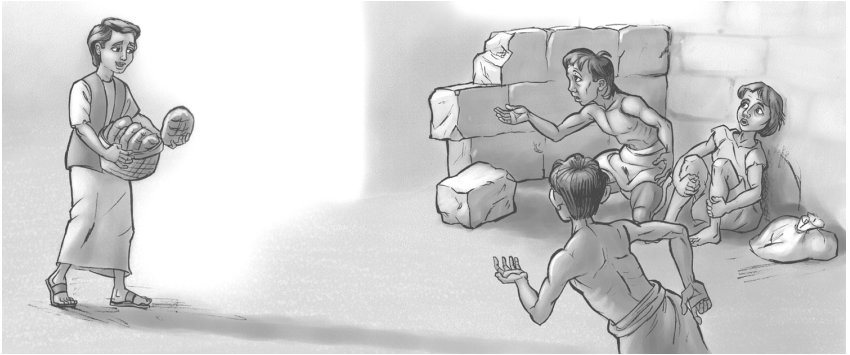
Thawhlejni: *Matthaia 5:10-12* chhiar leh la. Engtin nge mi'n an tihduhdah che laia i lawm theih ang le? Hun harsa i paltlang theihna tura nangmah fuihna tur hlā phuah/sa ang che. Miten tha lo taka an tih che laia Amah nêna in inthianna atanga chakna i neih theih nan Pathian hnênah tawngtai ang che.

Nilaini: *Matthaia 5:13* chhiar la. Eitura chi-al telna chi thum emaw han tem lawr teh. Chi kha lo tel lo ta se a tuisawt ang nge a tui lo zawk ang? Engatinge Pathianin, ‘Chî ang in ni e,’ A tih ni ang le? Pathianin min hmangaih avangin A thil ngaihhlutte pawmin, midangte chantir ve turin kan bei thin. I vela mite tan chi ang i nih theihna turin tawngtai ang che.

Ningani: *Luka 6:7-26* chhiar la, engtin nge Matthaia ziak nen a inzul deuh a, a danglam bawk? Engtin nge chang 20-22 leh 24-26 hi a danglam? Engatinge Isuan kawng hniha heng thu hi A sawichhuah ni ang le? Harsatna hunah pawh lawma zuang thei tura i tawngtai hunin, thil eng emaw han zuan khum teh. I zuan kan laiin i ke chhek ang che.

Zirtawpni: *Matthaia 5:14-16* chhiar la. Pindan thimah kawlphekhawnvar emaw bati emaw chhi la, a tirah chhuatah hung la, chutah i lu chung lamah lek kang leh ang che. Engtiang dinhmunah chuan nge a eng a zau zawk deuh? ‘Eng chhuak’ tih hi enge a awmzia? In chenna vela i enchhuah thei dan tur kawng thum tal ziak chhuak teh. I en chhuah theihna tura remchanna tam zawk pe tur chein Pathian hnênah tawngtai ang che.

LALRAM THURUK DANGTE

CHÂNGVAWN: “Unaute inngeih dial diala awm khawm hi a va nuamin a va ða êm!” (*Sâm 133:1*).

Bible Châng: Matthaia 5 :21-26,33-48.

Zirlai Tum: He zirlai aţang hain zirlaite chuan :

- Pathianin an ðian kawmnaah A hmangaihna pung turin A duh tih hria a,
- An inpawlhonaah chuan Pathain hmangaihna lantir zel duhna nein,
- An ðiante hnêna Pathan hmangaihna lantîr dan kawng an zawhphah ang.

Chakna Thu: *Pathian min hmangih avangin, kan ðiante leh hmelmate pawh kan hmangaih ve thei a ni.*

Zirlaite Pual: *Sarmon mi cho-chhuak tak mai ngaihthlak a mahni nun hial pawh tihdanglam nghal deuh rum rum duh chang i nei tawh em? Mahse midangte chuan chutiang zawngin an lo dawngsawng ve hauh si lo. Isuan mita hmuh theih loh lalram chungchang A sawi pawh khan mi tamtak chu chutiang deuh chu an lo ni hlawm a. Naupang pakhat nangmahni rualpui awmvel chuta awm ve tur chuan lo inngaihruat leh ula.*

Isua thusawi a ngaihthlak pahin naupang pakhat chuan Farisaihote chu a lo en ve reng a. Thinlung sak tak hmelpu hian an lo ngaithla ve reng hlawm a. An thu ngaihthlak chu an pawm ve vak lo a ni maw tiin a suangtuah neuh neuh a.

Isuan an hnênah, “Thil tamtak zir chhuak turin Ka duhsak che u a ni. Pa fa diktakte in nih chuan, in thiante leh hmelmate pawh tha takin, hmangaihna leh lainatna nêh in en tur a ni. Chutianga tih chu in rilruk dan chu a ni lo fovang tih Ka hria. Mahse in theihngihl hauh loh tur chu, ti thei tura chakna chu Pathian hnêna in dil fo chuan, A pe zel ang che u,” tiin A hrilh a.

Naupang chuan bazar hmuna mipa naupang kutdawh a hmuh kha a hrechhuak zawk a. A silhfen chu a chhian a bal khawp mai. Mîte chuan an hmuhsit deuh avanga an bula awm hrehawm tiin a kalsan ta daih kha a ni a. Kha naupang kha ka theih dan danin tanpui ve ilang a tha dawn a nih chu tiin a rilru a siam sauh sauh a.

Isuan an hnênah, “In thiltihdan hian in thinlung awmdan dik tak chu a târlang dawn a ni. Farisaihoten tualthah hi a tha love an ti thin a, a dik chiah a ni. Amah Pathian ngei pawhin hmanah khan chutianga chu A lo puang chhuak tawh a nih kha. Mahse midangte in huat viau vanga *thî se* in lo ti hialte a nih chuan, chutianga chu anmahni tihlum nêh thuhmun reng a ni,” tiin A sawi a.

Isuan A thusawi awmzia A sawifiah lai chuan chik deuh tak hian an lo ngaithla thap a. Farisaihote hmel hlim lo tak phei chu thinrimnain a khat ta hial a.

“Eng emaw chang chuan Pathian chibaibukin, a chang chuan midangte nêñ in lo inhnial deuh pawh a ni thei e. Chutiang chu in hrechhuak leh a nih chuan, kal ulang, in inhnialpui hnênah chuan ngaihdam va dilin, inrem hmasa leh zet rawh u. In thinlunga chapona leh huatna nei reng chungin Pathian chibai in buk tak tak thei ngai lovang,” A ti a.

Naupang chuan a thiant e nêña an intihthiam loh leh inhnial buaite kha a hrechhuak zawk a. Pathian biak pawh nuam a ti lova, mahse an insiamrem leh hnu kha chua a rilru ruak pawh a lo ziaawm leh ta a ni si a.

“Sual lama chelhtu che u thil eng emaw a awm a ni thei e. Chutiang chu in thil neih hlu ber pawh lo nise, in tibo hmanhmawh tur a ni. In nihna tur anga Pahthian duhsakan che u kawng dal thei thil reng reng chu in paihbo vek tur a ni,” tiin Isuan A sawi zui zel a.

Naupang chuan a pa en vang vang chung chuan Ani hian Pathain laka daltu thil hrang hrangte chu paihbo turin duhthlanna a siam tawh tak a sin! Tihte a ngaihtuah a.

“Mi tamtak chuan, ‘Mahni thenawmte hmangaih a, hmelmate huat chu a thiang e,’ an ti thín. Mahse hei hi hrereng ang che u: Pathianin mi tin chungah ruah A surtirin, ni pawh a sattir thín a, Amah ang nih in duh a nih chuan, nangmahni ngaina vak lotu che u chungah pawh thilthā in ti tho tur a ni,” tiin A zirtir a.

“Hetiang in thiant e chauh in tanpui a, in hmelmate leh in hmelhriat lohte in thlah thlak hian, mahnihmasial leh nunrawng tak in ni tih inhre rawh u. In Pa vana Mi ang in ni tur a ni a, Ani chuan mitinte mamawh a engtopui theuh a ni,” tiin A sawi a.

Naupang chuan a nu chu a' n melh zauh a. Engtiklai emawa hmeithai tan eitur a pek kha a hrechhuak a. Hun danga chungkaw pakhat, an in kan vanga silhfen nei lote hnêna kawr hak tur a pekte pawh kha a hre chhuak bawk a. A hmel hriatte leh hmel hriat loh chungah pawh engmah danglamna a nei lo a ni.

Isuan A sawizawm zel a, “Amaherawhchu fimkhur rawh u. Chutiang thil ðha in tih hunah chuan uanpui hauh suh ang che u. Midangte tana in thiltih chu Pathianin A hria a, Amah chauh chu hretu tur pawh a ni bawk. Nakinah chuan in thilðha tih chu midangte hriat turin A la puang zawk dawn a ni,” tiin A sawi a.

Naupang chuan a nu thiltihte kha a ngaihtuah chhuak ta zel a. Midangte tana thilðha a tih reng rengin, a sawi a sawi ngai hauh lo a ni.

Midang ka hmuhte nêh chuan an danglam viau reng a ni. Hetiang lamah hian Farisaihote hian min tibuai riau mai tiin a ngaihtuah vang vang a.

“In Pa vana Mi fate in nih angin, Amah la hrelote hnênah A nungchang chu in târlang tur a ni. Hmangaihna leh zahna nêh in inêh tlang vek tih an hriat che u chuan, chutianga in tih chhan chu hriat chakin an zawt ang che u a. Chutah tak chuan Pathian chanchin leh Ama zarah chutiang mi chu in lo ni tih in

hrilh dawn a ni. Mahse in thiltihah in fimkhur loh chuan, Pathian hmangaihna târlangtu in ni thei lovang. Amah hre lotute chuan nangmahnia danglamna awm chu an hre hauh lovang a, Pathian hmangaihna leh in chung a thiltha A tih zozait pawh chu in hrilh theih lo mai dawn a ni,” tiin A hrilh a.

A hnu deuhah naupang chuan a nu leh pate hnênah, “Vawiin chu Isuan thil min zirtir hnem ngei mai. A thil sawi zawng zawng kha nunpui dan tur pawh ka thiam chiah love a,” a ti a.

A pa chuan, “Mahni’n engmah kan ti thei lo tih hi hriat reng tur a ni reng a ni. Chutiang thiltheihna tur chakna chu Pathianin min pe dawn a lawm,” tiin a hrilhfiah a.

Naupang chuan nui var var chungin, “E, ka hrethiam ta e!” tiin a chhang a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 12-na ti nghal ang che.

Sunday: Zir lai chhiar chhak la. Chângvawn vawng turin zir tan la, ni tin ennawn ang che. In chhungkua leh sikul lamah engtingge inngeih tlang taka in khawsak ho theih ang le? Pathianin hmangaiha A enkawl na che avangin Amah chu fak ang che.

Thawhtanni: *Matthaia 5:21-26* chhiar la. Châng 22-a ‘unau’ a tih hi tunge ni? Midang chung a i thinrim leh huna i tihdan tur tha tak chu ziak chhuak nghal ang che (entirnan, len khawthawn san te, nambar 10 thleng chhiar te, tuisik in pawp leh thildangte). I thinrim hnukung bera mawi lo taka i chêtnaah Pathian ngaihdamna dil ang che.

Thawhlehi: *Matthaia 5:27-23* chhiar la. Ngaihtuahna thianghlm neihdan tur chu engtengge ni ang le? *Filipi 4:6-8* chhiar la, a chung a

zawhna hi ngaihtuah leh ang che. Pathian remna chuan i thinlung leh rilru a vensakna tur chein tawngtai ang che.

Nilaini: *Matthaia 5:33-37* chhiar la. I hlen leh tak loh thutiam siam i nei tawh em? Chutiang i chungang an tih chu i tawng tawh em? Chutiangah chuan eng rilru nge i put? Puitling lam hnênah ‘chhechham’ ang deuh tawngkam an hman thinte zawt teh. I thutiamte i hlen a, i tawngkamte a lo thianghlim zawk nana chakna chu Pathian hnênah dil ang che.

Ningani: *Matthaia 5:38-42* chhiar la. Châng 39 hian mi sawisak nih kan inphal tur a ni tih a kâwk em? Ni ta lo se, eng a sawina nge? Chutiang aia tih theih tur thil pathum ngaihtuah teh. Vawiin hian i thianta tana thilphal deuh zawka thiltih dan tur ruahman teh. Pathian min hmangaih avangin kan thianta leh hmelmate pawh kan hmangaih thei. I thianta leh hmelmate pawh i hmangaih theih nana Pathian khawngaihna dîl ang che.

Zirtawpni: *Matthaia 5:43-48* chhiar la. Helai changin a sawidan angin Kristiante mi bik min nihtirtu tak chu enge ni? I hmelma ni a i hriat hming emaw lem emaw chu ziak la, a hnêna hmangaihna i lantir theih dan tur kawng thum ziak bawk lang, ni thum chhungin ni tin pakhat chu hlen chhuak ang che. Hmelmate nêna inrem theihna tura A khawngaihna leh chakna pe tur chein Pathian ngen ang che.

Puzzle 12-na

THINLUNG INHMU TAKIN

Kawhhmuhna: Heng hming tarlante leh an nihna tarlante hi dik takin han chuktuah rem dawn teh le: Aarona, Angel, Daria, Festa, Goliatha, Jonathana, Joshua, Luka, Sari, Shadraka.

1. Davida ðhian rinawm _____
2. Davida hmelmapa _____
3. Hagari a ngaithei lo _____
4. Kir turin Hagari a hrilh _____
5. Mosia aiawhtu _____
6. Mosia unaupa _____
7. Doctor, Paula ðhian _____
8. Paula thiamthu sawina _____
9. Daniela ðhian pakhat _____
10. Persia lal, Daniela ðhian _____

Puzzle 13-na

HAWRAWP RUK THUCHAH

Kawhhmuhna: Hawrawp ruk (code) hmangin a hnuai a thu khu chhiar la, ziak chhuak lang. Eng thu nge a nih zawng chhuak ang che.

CHÂNGVAWN: “Kei grep hrui(pui) chu Ka ni, nangni a pêngte chu in ni. Tupawh Keimahah a awm reng a, Kei pawh amaha Ka awm rengna chuan rah tamtak a chhuah thin; Keimah lovin engmah in ti thei lo,’ (Johana 15:5).

Bible Châng: Johana 15:1-2.

Zirlai Tum: He zirlai aţang hian zirlaite chuan:

- Isua an zawm reng chauhin ti tura A duhte an hlen thei dawn tih hriain,
- Isua nêna inlaichinna nghet tak neih duhna ril tak an nei ang a,
- Thlarau lama Pathian nêna an inzawmna chawmlenna tur kawngte an thlanphah ang.

Chakna Thu: *Isua nêna inhnaih taka inkungkaihna aţang chauhin midangte nêna inkungkaihna duhawm tak chu kan nei thei a ni.*

Zirlaite Pual: *Mi ngilnei leh thilphal tak nih chak changte i nei tawh em? Mahniin chutiang mi chu i ni thei em? ‘That’ theih dan kawngte hi i lo suangtuah tawh thin em le? Khenbeh tura hruai bo A nih hma lawk khan Isuan A zirtîrte hnênah chutiang kawnga thuruk chu A lo hrilh a. Chutiang thu Isuan A sawi chu naupang pakhat Benjaminan lo ngaithla ve angin ngaihruat chhin ila.*

Benjamina chuan zan a mut hmain an ran rual kim leh kim loh a’n ennawn leh a. Zan thiang nuam tak, reh ruih mai a ni. Chu hmuna a va awm lai tak chuan kawng lama mi ÷awng ri a hria a. *Tun ang zan mut hun tawha helai hmuna lo kal chu tute nge niang aw?* tiin a ngaithla vang vang a.

A awmna lam rawn pan zawng chaun mi tam vak lo hi zawimuangin an lo kal hnak hnak a. Midangten thu zawt a an ngaithlak lai chuan pakhat hian thil a lo hrilhfiah zel hi a lo ni

a. An kawngka zawn tak an lo thlen chuan an ding chawl rih a, Benjamina pheih chu thawk pawh a thaw tha ngam lo hial a. Mahse amah chu an hmuthei em lovang chu maw!

An thusawi ngaihthlak tum chuan a beng a lo dawh tawn sek a, pakhat aw chu fiah deuh takin a hrethei ta a. Isua aw a ni hlauh mai. Kawnga an kal pah chaun grep hruipui chanchin hi A lo hrilh mawlh mawlh a.

“Kei hi grep hruipui dik tak chu ka ni a, Ka Pa huan enkawltu a ni. Peng tin rahchhuah lo apiang A tan a, rahchhuah tha deuhthe chuan rah

an chhuah tam leh zual theih nan A sat no bawh thin. Kei hi grep hruoi chu ka ni a, nangni hi a pêngte chu in ni. Keimaha in awm reng a, Kei pawh amaha Ka awm reng chuan, rah tam tak in chhuah dawn a ni, tiin Isuan A sawi a.

Chutiang A sawi zawh chuan zawi muangin hmalam an pan leh nghal a. Benjamina chuan Gethsemani Huan lam an pan dawn tih a lo hre mai a. Chulai hmunah chuan Isua leh zirtirte chu an kal fo thin a. Benjamina chuan an hnunga zui ve a, A thusawi la hriat zel chu a chak khawp mai a, mahse khatiang hunte kha chu Isuan A thian tha bikte nêh chauha a hman thin hun a ni tih a hre bawh si a ni.

Lo ding chhuakin Isua thusawi a hriat takte chu a ngaihtuah zui a. *Engtinge Isua khan grep hruoi nêh A intehkhin a, thing rimtui ceder emaw thing lian sasua angte pawh A intehkhin zawk loh le? Chungte chu an tha zawk lo em ni dawn le aw? tihte a ngaihtuah a.*

Chutah Grep hruipui upa tawh tak chu Benjamina chuan a'n en vang vang a, mahnia ding char thei pawh a ni si lo. Zamna tur a lo mamawh ve hle zawk a. Isua kha chuan tumah ngenchhan tur pawh A mamawh ve si lo, A lo mamawh zawk em ni dawn le? Teuh nang, Isuan khawvel thil taka ngenchhan tur engmah A mamawh lo, mahse A Pa chaknaa A inngah a ngai zawk a ni.

Grep pêng nih chu Benjamina pawhin a lo manthiam zawng tak a ni. A têt te ațanga Inkhawmna Ina

Pathian Lekhathu chhiar a hrat
thinah khan, puithiamte leh
lekhhaziaktuten Israel chu grep
anga an chhiar ri hi a hre fo tawh a
ni.

Tuna Isuan Grep hruipui A
nh thu A sawi a'n hriat takah hian
thil awmzia chu a manthiam
deuh ta uar a. Messia
chungchanga hrilhlawkna zawng
zawngte hlen chhuak turin A lo
kal a. Pa nêna inkungkaihna tha
tak an neihzia chu mi tinin an hria
a. Mahse engtin nge zirtirte chu
a pengte an nih theih ang le? Isua
thusawi awmzia chu enge ni?

Benjaminan chuan a puin grep enkawl dan a hrilh thin
te kha a hrechhuak a. Thiam ngai tak hna chu a ni teh meih mai.
Peng rah chhuah ngai reng reng lote an lo awm a, hnah an nei
duah hluah ringawt mai a ni. Tha viau ang chuan an lang a,
tankaina chu an nei si lo. Chutiang chu tan chhuma meia hal
ral a ni thin. Chutiang peng angte chu, mi tha awm taka lang
a, engmah ti si lote, tuna lekhhaziaktu leh Farisaiho, Isua tihbui
tum rengtute ang deuh kha an ni.

Sik leh sa hun a lo inthlak dawnte hian peng rah duh deuh
te chu sah no an ni thin a, tichuan rah tam zawk a chhuah thin a
ni. Chutianga sah no a nih loh erawh chuan, a zam dur dur a,
rah a chhuah hlei thei lo mai thin a ni.

A nih leh ni tina thilthlengte chu Pathianin Isua thin
te A sah no dan kawng em ni dawn le? Chutiang hun thawlah leh
harsatna hunah pawh a lo awm thei a, mi tinte chu an lo thin
ang an lo puitling tial tial thin a. Isua nun khan eng rah nge a
chhuah le? Rinawmna te, ngilneihna te, mi tanpui peihna te

leh thutak ngainatna tepawh. Chutiang chuan awmzia chu a nei khawp mai.

Benamina pawhin grep kungte pawh a lo sat no ve fo tawh a, grep kungpui leh a pengte an sah a, a lo chawrno dan te pawh a hre ve vek

tawh. A chang chuan a peng leh a kungpuite hi an zawm (grafting) ðhin a, chutiang a nih chuan nghet taka ðawn zawm a ngai ðhin. Kar loha a lo ðhang dun a, a ðang chuan a kungpui a ðangin chakna a dawng ðhin a ni.

Benamina pawhin Isuan zirtirte hnêna A thusawi chu a lo manthiam ve khawp mai. Amah chu an zawm reng a ngai a, an thiltihna apiangah Thlarau lam taka an zawm reng a ngai. Chutiang a nih chuan Amahah an awm reng tihna a ni a, Ani pawhin A kalsan lo tihna a ni bawk. Amah anna nei turin an lo ðhanglian tial tial ang a, a kungpui leh a peng pawh a lo inang hret hret bawk ang. Inhmangaih tlang tura a hrana beih vak pawh a ngai hek lovang a, grep kungpuiin a pengte a chawm angin, A hmangaihna chu anmahni hmingin midangah a luang chhuak mai dawn zawk a ni.

Benamina chuan kawng lam chu a thlir zui vang vang a. Isua leh A zirtirte chu va um leh a, A hnênah kalkawnga A thusawi, Grep hruipui hmanga zirtirna A pek kha lo hriain, a manthiam ve khawp mai ti a hriih tak a nâp a. Isua chu va hriih ta lo chuan Pa Pathian hnênah a thlen ta zawk a, ama pa pawh a hriih tho bawk a.

TIHTUR

Sabbath: Puzzle 13-na phek 84-a mi kha ti nghal ang che.

Sunday: Zirlai chhiar chhuak la. Grep hruipui leh a pêngte leh a rah lem ziak la, a chungah chuan chângvawn kha ziak kai la, hmun ualau laiah tar la, vawng turin zir ang che.

Thawhtanni: *Johana 15:1-4* chhiar la. I hmuh remchanna ang ang aţang chuan grep an sah no leh a kungpui leh a peng an zawmtîr (grafting) dan chhiar ang che. I thil zirchhuah chu ziak chhuak la, Isua nêna in inzawm reng theih dan kawng kawhhmuh tur chein Pathian hnênah ţawngţaiin dil ang che.

Thawlehni: *Johana 15:5-8* chhiar la. Isuan Amaha kan awm reng chuan, kan mamawh tinreng kan dil thei tih A sawi. Rah tamtak chhuah thei nun nei turin min duhsak a ni. Midangte nêna inkungkaihna duhawm tak neih theihna tura Isua ţanpuina i mamawhte chu ziak chhuak la. Chungte chu ţawngţaiin Pathian hnênah thlen ang che.

Nilaini: *Jonana 15:9-12* chhiar la. Hruï emaw puanthem sei deuh hlek i hmuh theih chuan, tunkar hian ni tina Isua hriatna thar i neih apiangin suih bawk zel la, chutiang ti thei tur chuan ţan la bawk ang che. Isua nêna inkungkaihna ţha zawk i lo neih chhoh zel theihna tura kawng kawhhmuh tur chein Pathian hnênah dil ang che.

Ningani: *Hebrai 4:15,16* chhiar la. Hetiang rilru (thinrimna, lungngaihna, lawmna leh hlimna etc) ang hi ngaihtuah zui la. Chutiang deuh rilru Isuan A put hun awmte chu puitling lamte nên sawihoin, chhinchhiah ang che. Isua chu grep hruipui leh keini pawh A pengte kan lo nih theihna tura Pathianin mihringa A rawnchantir avangin lawmthu sawi ang che.

Zirtawpni: 2 Korin 3:18 leh 1 Petera 1:8 chhiar la. Basket/bawm leh chuta leng tawk ball zawng ula. Bawm aṅga feet 15 vela hlaah dingin, ball chu khung tumin wawi 5 han teh nawn teh. Tlemin hnaih leh deuh hlek la, wawi 5 teh leh la. Hnaih leh hlekin teh leh ang che. A hla aṅgin nge i thehluh hnem a a hnai aṅgin chhinchhiah zel la. Isua chu kan hnaih poh leh Amah nêna inkungkaihnaah chuan kan tum kan fuh ṭha thei zawk dawn a ni. Pathian i hnaih deuh zawk theih nan tawngṭai ang che.

CHÂNGVAWN LÂKKHÂWM

1. **“A pu chuan a hnênah, ‘Bawih ṭha leh rinawm, i ti ṭha e; tlemte chungah i rinawm a, tamtak chungah Ka awmtîr ang che; hawh teh, i pu lawmna hi ṭawmpui teh!’ a ti a”** (*Matthaia 25:21, NIV*).
2. **“Kei in LALPA leh Zirtirtu mahin in ke Ka sil chuan, nangni pawhin in ke in insilsak tur a ni. In chungah Ka tih ang hian, nangni pawhin in tih vena turin Ka tihhmuh che u a ni si a,”** (*Johana 13:14, 15*).
3. **“He mi hi Pathian Fapa A ni ngei mai!”** (*Matthaia 27:54*).
4. **“Engatinge mithi zingah minung in zawn? Hetah A awm tawh lo, A tho leh ta!”** (*Luka 24:5, 6*).
5. **“Ani chu A ṭha si a, A ngilneina chu Israel mite chungah a awm kumkhua dawn a ni,’ tiin LALPA fak leh A hnêna lawmthu sawiin, hlain an inchoawn a,”** (*Ezra 3:11*).
6. **“Fimkhur rawh khai, hmun thianghlim atana in sa turin LALPAN A lo ruat tak che hi; chak takin awm la, bei rawh,”** (*1 Chronical 28:10*).

7. **“Van Pathianin A Tempul sak nana A ngiat ang apiang chu, taima taka hlen zel ni rawh se,”** (*Ezra 7:23*).
8. **“Tupawh mahni sualte zeptu chu a hmuingil lovang a, tupawh zep lova inpuanga hawisantu chuan zahngaihna a hmu ang,”** (*Thufingte 28:13*).
9. **“Hei hi Ka thupek a ni: Keiin Ka hmangaih che u ang bawkin, nangni pawh inhmangaih rawh u. Mihringin a thian tana a nun a hlan aia hmangaih nasa zawk tuman an nei lo,”** (*Johana 15:12,13*).
10. **“Thian chuan englai pawhin a hmangaih reng a, mangan ni atan unaua piang a ni,”** (*Thufingte 17:17*).
11. **“Chutiang bawkin, in eng chu mi mithmuhin eng rawh se, tichuan in thiltha tihte an hmu ang a, in Pa vana Mi an chawimawi thei ang,”** (*Matthaia 5:16*)..
12. **“Unaute inngeih dial diala awm khawm hi a va nuamin a va tha em!”** (*Sâm 133:1*).
13. **Kei grep hrui(pui) chu Ka ni, nangni a pêngte chu in ni. Tupawh Keimahah a awm reng a, Kei pawh amaha Ka awm rengna chuan rah tamtak a chhuah thin ; Keimah lovin engmah in ti thei lo,’** (*Johana 15:5*).

Published and edited in Mizo by Malsawma Tochwawng, Sabbath School & Personal Ministries Department Director, Mizo Conference of Seventh-day Adventists, Box-097, Aizawl, Mizoram, INDIA- 796001, on behalf of General Conference of Seventh-day Adventists. Printed by Lalngaihawma at Remnant Press, Aizawl. Copy – 600.

